

МАТЕРІАЛИ VI З'ЇЗДУ НІМЦІВ УКРАЇНИ
2017

6-го жовтня 2017 року відбувся VI З'їзд німців України. Протягом засідання 98 делегатів з усієї України вирішували важливі питання на наступні роки. До найважливіших тем порядку денного належали:

- звіт Ради німців України про роботу за період з 08.12.2013р. до 06.10.2017р.
- обговорення Програми етносоціального розвитку німецької меншини України у 2017-2021 рр.
- обрання Голови РНУ, Президії РНУ, затвердження членів РНУ від адміністративно-територіальних одиниць.

Наприкінці З'їзду було ухвалено дві резолюції. Головою Ради німців України одноголосно обрано Володимира Лейсле. Була прийнята Програма етносоціального розвитку німецької меншини України в 2018-2021 роках, а також обрано новий склад Президії Ради німців України.

Для координації роботи та обговорення планів розвитку раз на чотири роки проводиться З'їзд німців України. На З'їзді обрані делегати з усієї України розробляють та затверджують програму розвитку на наступні 5 років і обирають кандидатів до Ради німців України – головного представницького органу німецької меншини України.

© Рада німців України – 2017

Київ, 01054, Україна, вул. Олеся Гончара 44, бюро 3
телефон /факс: +38 (044) 288 32 40
email: info@deutsche.in.ua

ПРОТОКОЛ

VI З'ЇЗДУ НІМЦІВ УКРАЇНИ

06.10.2017 р.

м. Київ

Делегатами обрано: 100 осіб

Зареєстровано: 98 осіб

Робоча Президія З'їзду:

1. Володимир Лейсле
2. Георгій Мозер
3. Володимир Пінковський
4. Ангеліна Шардт
5. Валентина Суліна

Проект порядку денного:

1. Обговорення і затвердження проекту порядку денного. Формування робочих органів З'їзду.
2. Звіт голови Центрального організаційного комітету про проведену роботу з виборів делегатів на VI З'їзд німців України.
3. Звіт Ради німців України про роботу за період з 08.12.2013р. до 06.10.2017р.
4. Обговорення Програми етносоціального розвитку німецької меншини України у 2017-2021 рр.
5. Обрання Голови РНУ, Президії РНУ, затвердження членів РНУ від адміністративно-територіальних одиниць.
6. Ухвалення резолюції З'їзду.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - **одноголосно.**

Порядок денний VI З'їзду німців України:

1. Обговорення і затвердження проекту порядку денного. Формування робочих органів З'їзду.
2. Звіт голови Центрального організаційного комітету про проведену роботу з виборів делегатів на VI З'їзд німців України.
3. Звіт Ради німців України про роботу за період з 08.12.2013р. до 06.10.2017р.
4. Обговорення Програми етносоціального розвитку німецької меншини України у 2017-2021 рр.
5. Обрання Голови РНУ, Президії РНУ, затвердження членів РНУ від адміністративно-територіальних одиниць.
6. Ухвалення резолюції З'їзду.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - **одноголосно.**

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити порядок денний.

РОБОЧІ ОРГАНИ З'ЇЗДУ

Президія З'їзду:

1. Володимир Лейсле
2. Ангеліна Шардт
3. Володимир Пінковський
4. Діана Ліберт

Секретаріат:

1. Світлана Цех
 2. Наталя Березенцева
 3. Лариса Дворнікова
 4. Лідія Цельсдорф
- Обрані за списком.

Мандатна комісія:

1. Володимир Бауер
 2. Валерія Осовська
 3. Роман Крейберт
 4. Петро Генріх
 5. Лідія Цельсдорф
- Обрані за списком.

Рахункова комісія:

1. Людмила Шлампп
 2. Світлана Клепс
 3. Ольга Тибор
 4. Анна Рабцун
 5. Тетяна Гнат
 6. Георгій Міллер
 7. Андрій Бабуркін
- Обрані за списком.

Редакційна комісія:

1. Володимир Лейсле
 2. Андрій Фукс
 3. Ельвіра Плесьська
 4. Володимир Пінковський
 5. Діана Ліберт
 6. Ангеліна Шардт
 7. Світлана Цех
 8. Віктор Ланге
 9. Ірина Брікшис
- Обрані за списком.

Регламент доповідей і виступів:

Доповідь - 30 хв.

Виступ - 5 хв.

Повторний виступ - 2 хв.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одностайно.

Слухали: вітальні слова

1. Георгій Мозер
2. Володимир Пінковський
3. Ангеліна Шардт
4. Діана Ліберт
5. Валентина Суліна
6. Ірина Роот

Слухали: Володимира Бауера, голову Мандатної комісії, про вибори голови і секретаря Мандатної комісії.

Питання про затвердження протоколу №1 Мандатної комісії поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одностайно.

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити Протокол №1 Мандатної комісії.

ПРОТОКОЛ №1
Засідання Мандатної комісії
VI З'їзду німців України

Присутні:

1. Володимир Бауер
2. Валерія Осовська
3. Роман Крейберт
4. Петро Генріх
5. Лідія Цельсдорф

Порядок денний:

1. Вибори голови Мандатної комісії
2. Вибори секретаря Мандатної комісії

1. По першому питанню: Слухали Петра Генріха, який запропонував обрати головою Мандатної комісії Володимира Бауера.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 5, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати головою Мандатної комісії Володимира Бауера.

2. По другому питанню: Секретарем Мандатної комісії запропоновано обрати Валерію Осовську.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 5, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати секретарем Мандатної комісії Валерію Осовську.

Голова Мандатної комісії
Секретар Мандатної комісії

Володимир Бауер
Валерія Осовська

Слухали: Людмилу Шламп, голову Рахункової комісії, про вибори голови і секретаря Рахункової комісії.

Питання про затвердження протоколу №1 Рахункової комісії поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» -97, «проти» - 0, «утримався» - 1.

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити Протокол №1 Рахункової комісії.

ПРОТОКОЛ №1
Засідання Рахункової комісії
VI З'їзду німців України

Присутні:

1. Людмила Шламп
2. Світлана Клепс
3. Ольга Тибор
4. Анна Рабцун
5. Тетяна Гнат
6. Георгій Міллер
7. Андрій Бабуркін

Порядок денний:

1. Вибори голови Рахункової комісії
2. Вибори секретаря Рахункової комісії

1. По першому питанню слухали: Тибор Ольгу, яка запропонувала обрати головою Рахункової комісії Людмилу Шламп.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 7, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати головою Рахункової комісії Людмилу Шламп.

2. По другому питанню слухали: Світлану Клепс, яка запропонувала обрати секретарем Рахункової комісії Тетяну Гнат.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 7, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати секретарем Рахункової комісії Тетяну Гнат.

Голова Рахункової комісії
Секретар Рахункової комісії

Людмила Шламп
Тетяна Гнат

Слухали:

1. Вітальне слово Олександра Дингеса, члена Президії Ради німців України;
2. Вітальне слово Вольфганга Біндзайля, Постійного заступника Посла Федеративної Республіки Німеччина в Україні;
3. Вітальне слово Хартмута Кошика, Уповноважений Федерального уряду Німеччини з питань переселенців і національних меншин, яке зачитав Себастьян Громіг, керівник Відділу культури, освіти та національних меншин Посольства Федеративної Республіки Німеччина;
4. Вітальне слово Євгена Нищука, Міністра культури України, яке зачитав Михайло Подюк, заступник директора Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України;
5. Вітальне слово Світлани Фоменко, заступника Міністра культури України, яке зачитав Михайло Подюк, заступник директора Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України;
6. Вітальне слово Григорія Немирі, голови Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховної Ради України, яке зачитав Володимир Пінковський, голова ГО «МТНУ - Відергебурт»;

7. Вітальне слово Діани Попової, директора Департаменту культури Київської міської державної адміністрації, яке зачитала Ольга Власенко, начальник Відділу з питань національностей Київської міської державної адміністрації;
8. Вітальне слово Ашота Аванесяна, голови Ради національних спільнот України;
9. Вітальне слово Рефата Чубарова, голови Меджлису кримськотатарського народу, Народного депутати України, члена Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.
10. Вітальне слово Володимира Гройсмана, Прем'єр-міністра України, яке зачитав Володимир Пінковський, голова ГО «МТНУ - Відергебурт».

Переглянули звітний відеоролик про діяльність Ради німців України за останні 4 роки.

Слухали: Володимира Лейсле зі звітною доповіддю про діяльність Ради німців України за період 2013-2017 рр.

**Звіт голови Ради німців України,
Володимира Лейсле, про виконану роботу
за період з 08.12.2013р. до 06.10.2017р.**

1. Від імені Ради німців України (РНУ) та Центрального оргкомітету З'їзду висловлюємо подяку німецькій та українській стороні за підтримку З'їзду німців України.
2. Дякую урядам обох країн за відновлення роботи Міжурядової німецько-української комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні (МК). У липні 2016 року в Києві, вперше після 15-річної паузи, відбулося засідання Міжурядової комісії. У червні 2017 року засідання МК пройшло уже в Берліні. Наступне засідання планується в Україні у 2018 році. Міжурядова комісія - це принципово важливий інструмент для допомоги німцям України, а також важливий індикатор успішних реформ і прогресу у вирішенні проблем національних меншин.
3. Інформаційна довідка про РНУ: німців в Україні – 33 тисячі 302 особи за Всеукраїнським переписом населення 2001 року. Головний координуючий орган, який представляє інтереси етнічних німців в Україні, – це Рада німців України (РНУ). Напрямами діяльності РНУ є: розвиток культури, освіти, вивчення німецької мови, соціальні проекти, реабілітація, в тому числі архівно-пошукова допомога, підтримка досліджень з історії німців, бізнес та економіка, партнерство між містами Німеччини та України, молодіжна робота, в тому числі міжнародні молодіжні обміни. За підтримки Федерального уряду Німеччини у понад 60 населених пунктах України працюють німецькі центри зустрічей, де вивчається німецька мова та історія, працюють гуртки декоративно-прикладного мистецтва, театру, танців, співу та ін.
4. Для всіх нас 2013-2017 роки були дуже непростими. Анексія Криму, бойові дії на сході України, більше мільйона осіб внутрішніх переселенців – всі ці виклики об'єднали німецьку меншину в одну злагоджену команду, яка працювала надзвичайно плідно. Завдяки підтримці Міністерства внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччина, нам вдалося реалізувати

ряд дуже важливих проектів для німців Донбасу та переселенців: основним із них є он-лайн курси німецької мови. Відкрито десятки мовних курсів, посилено роботу локальних організацій, надано старт новому освітньому проекту «Школа після школи», розвинуто освітній проект для сеньйорів – «Школа третього віку», підтримано гастролі німецькомовного театру «Буковинський Фенікс», відкрито тематичні виставки картин у багатьох містах України, а також у Берліні, Детмольді та Лінствові, надано підтримку обдарованій молоді у «Мовній академії», проведено конкурс «RDU – Unsere Besten» та багато іншого. Ще одним важливим імпульсом для мовної роботи було проведення всеукраїнського фестивалю німецькомовного театру «BRECHT».

5. Протягом 2014-2017 років було проведено понад 750 проектів, у т.ч 285 проектів «Конкурсу грантів» (2014 -156 (59-«КГ»), 2015 –231 (103-«КГ»), 2016 – 249 (78-«КГ»), 2017 – більш ніж 120 (45-«КГ»)). Кількість мовних проектів зросла майже у 5 разів – з 13 проектів у 2014р., до 62 у 2016р. Було підтримано 52 проекти або надано пряму підтримку представникам авангарду німців України. За 2014-2017рр. була надана матеріальна допомога більш ніж 400 особам (410, в т.ч. 2014-109, 2015-104, 2016-117, 2017-80), 110 студентам (2014 – 18, 2015 – 47, 2016-30, 2017-15), надано 7329 продуктивних посилок. У 2017р. очікується для передачі більш ніж 2000 продуктивних пакетів.

6. Рада німців України працює не тільки для німців, але і для всіх громадян України, двері наших центрів відчинені для всіх національностей. Для нас велика честь, що у 2015 році ми змогли провести серію проектів у рамках програми МЗС ФРН з розвитку країн «Східного партнерства». У рамках міжнародного проекту «Створюємо майбутнє - зміцнюємо довіру: молодіжна співпраця в країнах Східного партнерства» у 2015 році в столиці України відбувся Форум «Майстерня майбутнього» за участю активної молоді з 4-х країн Східного партнерства, провідних політиків, журналістів і громадських діячів.

7. У вересні 2016 року Фонд Конрада Аденауера та Рада німців України провели в Ужгороді та Мукачеві симпозиум на тему «Інтеграція релігійних та етнічних меншин у Східній

Європі». В центрі уваги стояло питання німецької меншини в Україні, Румунії, Угорщині та Словаччині станом на сьогоднішній день. Наступним важливим моментом у програмі симпозиуму було обговорення сучасної ситуації етнічних меншин в Україні. Представники угорської, румунської та словацької меншин в Україні поділилися своїми міркуваннями стосовно даного питання. Це був перший спільний успішний проект Ради німців України і Фонду Конрада Аденауера. Наразі ми працюємо над новим спільним проектом. У рамках програми Міністерства закордонних справ Федеративної республіки Німеччина «Східне партнерство» восени 2017 року для молоді національних меншин країн Східного партнерства ми проведемо молодіжний форум «Разом будуємо мости» і обговоримо перспективи подальшої спільної роботи.

8. У 2015 році в Україні успішно проведено серію вечорів пам'яті, присвячених 100-річчю від дня народження відомого піаніста німецького походження Святослава Ріхтера. Як результат, у Житомирі одна з вулиць міста була перейменована на вулицю імені Святослава Ріхтера.

9. 2016 рік пройшов під знаком 75-річчя депортації німців з України. Одним з найважливіших питань для німецької меншини залишається питання реабілітації жертв політичних репресій сталінського режиму. Ми із задоволенням підтримуємо всі кроки, направлені на відновлення прав репресованих народів. До трагічної дати організовано десятки концертів-реквіємів і презентовано на телебаченні два документальні фільми про історію німців. Це допомогло не тільки зберегти пам'ять про депортацію, а й ознайомити широку громадськість із трагічними сторінками нашого минулого. Паралельно з цим телеканал «УА: Перший» зняв документальний фільм «Простір толерантності. Батьківщина в серці» про німців Причорномор'я і депортацію. Презентація фільму відбулася на телеканалі «УА: Перший» у березні 2017 року. За запрошенням Міністерства освіти і науки України ми взяли участь у семінарі для методистів із розробки програм з історії України для 10-х класів школи. Розділ, присвячений репресіям національних меншин тоталітарними режимами, у тому числі німців, увійде до підручників з історії.

10. Ми стурбовані ситуацією в Криму і на сході України. У міру своїх сил ми допомагаємо там, де це можливо (продуктовими пакетами), надаємо матеріальну допомогу для переселенців та можливість безкоштовно відвідувати курси з вивчення німецької мови в понад 25 центрах. Для етнічних німців-переселенців і жителів зони АТО були організовані масштабні проекти в Одесі, Миколаєві, Харкові і Києві, разом із інтенсивним курсом з вивчення німецької мови. Були організовані тематичні виставки в Україні та Німеччині, на яких ми показали картини художників, в тому числі і переселенців із Донбасу.

11. Одним з найважливіших досягнень став запуск безкоштовних он-лайн курсів для німців Донбасу та Криму. Були відзняті відеуроки і сформована методика для дистанційного вивчення німецької мови до рівня B1, використовуючи Скайп. Пілотна група з 20 осіб, яка почала з нуля, вже успішно закінчує курс рівня A2. З літа 2017 року набираються нові групи з німців Донбасу та Криму.

12. Ми покладаємо великі надії на те, що найближчим часом стане можливим підписання нового договору між Федеративною Республікою Німеччина і Україною щодо розвитку молодіжних обмінів, як це було зроблено між Україною і Польщею. Це надасть імпульс до тіснішої співпраці молоді.

13. Важливо відзначити, що ми бачимо участь і підтримку з боку української сторони. У багатьох містах німецькі громадські організації орендують приміщення на пільговій основі, наприклад, у Чернівцях і Львові. Декілька місяців тому міська рада Маріуполя виділила німецькому товариству приміщення з орендною платою 1 гривня на місяць за квадратний метр. Ми бачимо активну підтримку німців Закарпаття, особливо в Мукачеві, де діє центр німецької культури «Паланок» і працює німецька редакція програм на обласному телеканалі Тиса 1. У місцях компактного проживання німецької меншини це дуже важливо. Ми цінуємо підтримку школи в с. Кудрявка Березівського району Одеської області. Ми сподіваємося, що завдяки спільній роботі вже у 2018 році ми зможемо збільшити кількість «Німецьких будинків» до 15 і забезпечити їх усім необхідним для активної роботи і розвит-

ку побратимських контактів між містами України і Німеччини.

14. Незважаючи на пільгову оренду, нас турбують високі рахунки з оплати опалення в осінньо-зимовий період. Для цього РНУ спільно з GIZ провели у 2015 та 2016 роках конкурс «Мій світлий та теплий німецький будинок». Просимо всіх партнерів допомогти в утепленні приміщень і модернізації систем опалення в центрах зустрічей німців України.

15. З вересня 2017 року розпочався рік німецької мови в Україні. Понад 700 000 осіб в Україні вивчають німецьку мову в школах, вищих навчальних закладах і на курсах. Попит на німецьку мову зростає. У деяких населених пунктах навіть не вистачає викладачів німецької мови, щоб задовольнити попит. Зі свого боку ми розвиваємо мережу курсів німецької мови при наших партнерських організаціях. На початку 2013 року курси відвідували кілька десятків слухачів, зараз понад 1000. Паралельно з курсами для дорослих працюють дитячі та підліткові групи, а також розмовні клуби німецької мови для людей старшого віку. Важливо відзначити, що для німців, які проживають у Криму і в зоні АТО, вивчення рідної мови також залишається досить актуальним. Для них ми організували онлайн-курси і можливість займатися з викладачем через Скайп.

16. Потребу в інформації в мережі Інтернет задовольняють Портал німців України, журнал «Вісник Ради німців України», велика кількість регіональних сайтів та Інтернет-сторінок в соціальних мережах. Наші документальні фільми не раз транслювалися на обласних телеканалах. Нещодавно ми підписали договір про безкоштовну трансляцію фільмів на супутниковому телеканалі «Сіріус». Завдяки підтримці інформаційної роботи вдалося зробити 24 стенди мобільної виставки «Німці в Україні: історія і культура» (період з X століття до 1939 року). Вона буде показана в німецьких громадських організаціях, музеях і школах. Розпочато роботу над продовженням виставки, яка охопить період з 1939р. по 1991р..

17. Матеріал із виставки увійде до брошури-посібника «Німці в Україні» для шкіл із вивченням німецької мови. Ми працюємо над цим і сподіваємося, що до 2019 року брошура

буде видана і частина матеріалів потрапить до підручників з німецької мови. Для цього ми тісно співпрацюємо з істориками, викладачами німецької мови Goethe-Institut і Міністерством освіти і науки України.

18. Багато членів самоорганізації німців – парафіяни НЄЛЦУ. Нас дуже турбує ситуація, що склалася всередині НЄЛЦУ. Ми просимо Міністерство культури України максимально сприяти вирішенню конфлікту і допомогти в пошуках миру та злагоди.

19. Рада німців України є членом Федералістської спілки національних меншин Європи, головного органу, який представляє інтереси національних меншин в Європі. З ініціативи Асамблеї національностей України, Меджлісу кримськотатарського народу, німецької та угорської меншин України в 2019 році конгрес ФСНМЄ пройде в Україні. Ми сподіваємося на підтримку в його проведенні з боку Уряду.

20. Історія національних меншин є частиною історії України в цілому. В 2017 року пройшов ряд заходів, присвячених німцям Причорномор'я. У 2018 році ми хочемо приділити увагу німцям Закарпаття. У 2018 році виповнюється 290 років з того моменту, як у 1728 р. граф Лотар Франц фон Шенборн, курфюрст Майнца й архієпископ Бамберга, почав заселяти Закарпаття німецькими колоністами. За ініціативи Шенборнів у XVIII-XIX ст. пройшло декілька хвиль поповнення населення Закарпаття. З 1730-го по 1748 рік це було переселення селян і ремісників з єпархій Бамберг і Вюрцбург (Франконія). Ми пропонуємо Міністерству культури України, Закарпатській обласній державній адміністрації, місту Мукачево і всім зацікавленим особам увійти до складу оргкомітету урочистих заходів, які ми плануємо провести в 2018-2019 рр. у Закарпатській області.

21. Важливо відзначити, що в кабельних мережах в Україні з'явилися 2 польськомовних канали – це суттєво допомагає польській меншині у збереженні рідної мови. Ми зацікавлені допомогти у встановленні контактів з німецькомовними ТБ-каналами (наприклад DW та ін.), щоб ще у 2018- 2019 році допомогти їм увійти в мережу телемовлення в Україні.

22. Цього літа представника РНУ, члена Пре-

зидії РНУ- Олександра Шлампа було призначено на посаду Почесного консула ФРН. Минулого тижня у Чернівцях було відкрито його бюро. У цьому ми бачимо підтримку та визнання з боку Німеччини та України значного потенціалу німецької меншини для розвитку німецько-українського партнерства.

23. Ми бачимо своє майбутнє в Україні і хочемо не тільки зберегти свою історико-культурну спадщину, але й бути максимально корисними для розвитку партнерства між Україною і Німеччиною.

Звітний відеоролик про діяльність Ради німців України за останні 4 роки

Обговорення

Виступили:

1. Валентин Шуберт
2. Олена Івановська

Пропозиція: від Віктора Ланге заслухати протоколи Секретаріату та Редакційної комісії.

Слухали: Володимира Лейсле, голову Редакційної комісії, про вибори голови і секретаря Редакційної комісії.

Питання про затвердження протоколу №1 Редакційної комісії поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - **одноголосно.**

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити Протокол №1 Редакційної комісії.

ПРОТОКОЛ №1 Засідання Редакційної комісії VI З'їзду німців України

Присутні:

1. Володимир Лейсле
2. Андрій Фукс
3. Ельвіра Плесська
4. Володимир Піньковський
5. Діана Ліберт
6. Ангеліна Шардт
7. Світлана Цех
8. Віктор Ланге
9. Ірина Брікшис

Порядок денний:

1. Вибори голови Редакційної комісії
2. Вибори секретаря Редакційної комісії

1. По першому питанню: пропозиція обрати головою Редакційної комісії Володимира Лейсле.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - **9**, «проти» - **0**, «утримались» - **0**.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати головою Редакційної комісії Володимира Лейсле.

2. По другому питанню: пропозиція обрати секретарем Редакційної комісії Андрія Фукса.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - **9**, «проти» - **0**, «утримались» - **0**.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати секретарем Редакційної комісії Андрія Фукса.

Голова Редакційної комісії

Секретар Редакційної комісії

Володимир Лейсле

Андрій Фукс

Слухали: Світлану Цех, голову Секретаріату, про вибори голови і секретаря Секретаріату.

Питання про затвердження протоколу №1 Секретаріату поставлено на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - **одноголосно.**

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити Протокол №1 Секретаріату.

ПРОТОКОЛ №1
Засідання Секретаріату
VI З'їзду німців України

Присутні:

1. Світлана Цех
2. Лариса Дворнікова
3. Лідія Цельсдорф
4. Наталя Березенцева

Порядок денний:

1. Вибори голови Секретаріату
2. Вибори секретаря Секретаріату

1. По першому питанню слухали: Ларису Дворнікову, яка запропонувала обрати головою Секретаріату Світлану Цех.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 4, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати головою Секретаріату Світлану Цех.

2. По другому питанню слухали: Світлану Цех, яка запропонувала обрати секретарем Секретаріату Наталю Березенцеву.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 4, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ: обрати секретарем Секретаріату Наталю Березенцеву.

Голова Секретаріату
Секретар Секретаріату

Світлана Цех
Наталя Березенцева

Затверджено одногосно.

ПРОТОКОЛ №3
Засідання Мандатної комісії
VI З'їзду німців України

Присутні:

1. Володимир Бауер
2. Валерія Осовська
3. Роман Крейберт
4. Петро Генріх
5. Лідія Цельсдорф

Порядок денний:

Про результати обміну тимчасових мандатів на постійні.

Слухали: про результати обміну тимчасових мандатів на постійні.

Мандатна комісія констатує наступне:

1. Прибули, зареєструвалися і отримали тимчасовий мандат 98 осіб.
2. Рішенням делегатів VI З'їзду німців України затверджено повноваження 98 делегатів.
3. Обміняли тимчасові мандати на постійні 98 осіб.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 5, «проти» - 0, «утримались» - 0.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Підтвердити повноваження 98 делегатів;
2. Інформувати делегатів VI З'їзду німців України про те, що постійні мандати отримали 98 делегатів;
3. Просити делегатів затвердити даний протокол.

Голова Мандатної комісії
Секретар Мандатної комісії

Володимир Бауер
Валерія Осовська

Затверджено одногосно.

Слухали: звіт Ревізійної комісії, у т.ч. лист GIZ від 3.10.17 про стан фінансової діяльності з виконання БФ\РНУ умов Договорів гранту 2014-2017рр., який зачитала голова Ревізійної комісії, Світлана Клепс.

Пропозиція: від Володимира Лейсле, прийняти інформацію до відома.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Пропозиція: затвердити доповідь голови Ради німців України про звітний період і визнати роботу Ради німців України задовільною.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Пропозиція: від Олександра Шлампа, прийняти за основу проект «Програми етносоціального розвитку німецької меншини України на 2017-2021 рр.»

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

ПОСТАНОВИЛИ: прийняти за основу проект «Програми етносоціального розвитку німецької меншини України на 2017-2021 рр.»

Слухали: Ельвіру Плесьську про затвердження пункту у програмі щодо стану Державного архіву Одеської області.

Пропозиція: від Ельвіри Плеської, прийняти резолюцію про передання питання щодо стану Державного архіву Одеської області на засідання Міжурядової німецько-української комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні.

Слухали: Олександра Дингеса, який підтримав пропозицію Ельвіри Плеської.

Слухали: Володимира Пінковського з пропозицією про відновлення діяльності окремого центрального органу виконавчої влади у справах національностей і про внесення змін до нормативних актів з метою надання громадським організаціям національних меншин в оренду приміщень державної комунальної власності без застосування конкурсних процедур і на пільгових умовах. Пропозиція до обговорення і прийняття.

Пропозиції передано до Секретаріату.

Пропозиція: затвердити Програму етносоціального розвитку з доповненнями.

Пропозиція: внести до протоколу пропозиції до змін у програмі етносоціального розвитку і затвердити проект Програми, який взято за основу, в цілому.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 96, «проти» - 0, «утримався» - 2.

ПОСТАНОВИЛИ: прийняти «Програму етносоціального розвитку» в цілому.

Слухали: Володимира Пінковського з пропозицією обрати спосіб голосування (відкрите або таємне) при виборі голови РНУ та членів Президії РНУ.

Пропозиція: провести відкрите голосування.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Пропозиції кандидатур на посаду голови РНУ

Слухали: Андрія Фукса, який запропонував обрати головою Ради німців України Володимира Лейсле.

Пропозиція: підвести ризику під висунанням кандидатур.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 97, «проти» - 0, «утримався» - 1.

Пропозиція: провести обговорення кандидатури.

Виступи: Людмила Коваленко-Шнайдер, Валерія Осовська, Ангеліна Шардт, Валентина Суліна, Олександр Шлампа, Ельвіра Плесьська, Володимир Пінковський.

Пропозиція: обрати головою Ради німців України Володимира Лейсле.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 97, «проти» - 0, «утримався» - 1.

Слухали: Людмилу Шлампа, голову Рахункової комісії, про результати виборів голови Ради німців України.

Слухали: Володимира Лейсле, який висловив

подяку делегатам за довіру.

Пропозиція: від Володимира Лейсле, розпочати формування Президії Ради німців України.

Кандидатури членів Президії Ради німців України, винесені на голосування списком:

1. Володимир Лейсле – голова Ради німців України;
2. Діана Ліберт – голова ГО «Всеукраїнське об'єднання Німецька молодь в Україні»;
3. Володимир Пінковський – голова ГО «МТНУ - Відергебурт»;
4. Ангеліна Шардт – президент ГС «Асоціація німців України», відповідальна за напрямок «Соціальна робота»;
5. Людмила Коваленко-Шнайдер, відповідальна за напрямок «Освіта»;
6. Валерія Осовська, відповідальна за напрямок «Закарпатський регіон»*;
7. Олександр Шламп, відповідальний за напрямок «Міжнародне співробітництво»;
8. Андрій Фукс, відповідальний за напрямок «Реабілітація»;
9. Володимир Бауер, відповідальний за напрямок «Економіка»;
10. Світлана Цех, відповідальна за напрямок «Культура»;
11. Ірина Брікшис, відповідальна за напрямок «Сімейна політика».

Пропозиція: затвердити склад Президії РНУ за списком.

Пропозиція: від Віктора Ланге, заслухати доповіді нових членів Президії РНУ.

Пропозиція: від Олександра Дингеса, включити до складу Президії Ельвіру Плесську, як відповідальну за напрямок «Історія».

Слухали: Ларису Віланд, яка підтримала пропозицію Олександра Дингеса.

Слухали: доповіді членів Президії Ради німців України про діяльність за напрямками:

- Ангеліну Шардт, відповідальну за напрямок «Соціальна робота»,
- Володимира Пінковського, голову ГО «МТНУ – Відергебурт»;
- Діану Ліберт, голову ГО «Всеукраїнське об'єднання Німецька молодь в Україні»;
- Олександра Шлампа, відповідального за на-

прямок «Міжнародне партнерство»;

- Андрія Фукса, відповідального за напрямок «Реабілітація»;
- Людмилу Коваленко-Шнайдер, відповідальну за напрямок «Освіта»;
- Світлану Цех, відповідальну за напрямок «Культура».

Слухали: Ірину Брікшис, з доповіддю про свою майбутню діяльність у Президії Ради німців України.

Пропозиція: від Володимира Лейсле, проголосувати за склад Президії за списком.

1. Володимир Лейсле – голова Ради німців України;
2. Діана Ліберт – голова ГО «Всеукраїнське об'єднання Німецька молодь в Україні»;
3. Володимир Пінковський – голова ГО «МТНУ - Відергебурт»;
4. Ангеліна Шардт – президент ГС «Асоціація німців України», відповідальна за напрямок «Соціальна робота»;
5. Людмила Коваленко-Шнайдер, відповідальна за напрямок «Освіта»;
6. Валерія Осовська, відповідальна за напрямок «Закарпатський регіон»*;
7. Олександр Шламп, відповідальний за напрямок «Міжнародне співробітництво»;
8. Андрій Фукс, відповідальний за напрямок «Реабілітація»;
9. Володимир Бауер, відповідальний за напрямок «Економіка»;
10. Світлана Цех, відповідальна за напрямок «Культура»;
11. Ірина Брікшис, відповідальна за напрямок «Сімейна політика»;
12. Ельвіра Плесська, відповідальна за напрямок «Історія».

Пропозиція: від Віктора Ланге, вислухати бажаних увійти до складу Президії РНУ. Бажаючих нема.

Пропозиція: від Віктора Ланге, поставити на голосування необхідність напрямку «Сімейна політика» у складі Президії РНУ.

Слухали: Олександра Шлампа, який підтримав пропозицію провести голосування за необхідність введення до складу Президії напрямку «Сімейна політика».

Перерахунок: 97 мандатів присутні у залі.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 48, «проти» - 26,
«утримався» - 23.

Пропозиція: затвердити список членів Президії РНУ.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 70, «проти» - 5,
«утримався» - 22.

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити Президію Ради німців України за списком.

Слухали: Володимира Лейсле, який запропонував прийняти до відома протоколи регіональних виборів, які надійшли від представників адміністративно-територіальних одиниць.

АР Крим - Світлана Клепс,
Винницька область – Зінаїда Ільницька,
Волинська область - Ольга Тибор,
Донецька область - Андрій Бабуркін,
Дніпровська область - Володимир Райнберг,
Житомирська область - Ольга Антонюк,
Закарпатська область - Юлія Тайпс,
Запорізька область - Людмила Тіссен,
Івано-Франківська область - Марія Гамбург,
Кіровоградська область - Руслана Ващук,
м. Київ - Лідія Цельсдорф,
Київська область - Дмитро Кіст,
Львівська область - Марія Веселовська,
Луганська область - Олена Івановська,
Миколаївська область - Тетяна Гнат,
Одеська область - Вікторія Брандт,
Полтавська область - Станіслав Гізбрехт,
Рівненська область – Іванна Палій,
Сумська область - після проведення виборчого зібрання,
Тернопільська область - Георгій Міллер,
Харківська область – Віра Ковальова,
Херсонська область - Лариса Дворнікова,
Хмельницька область - Анна Рабцун,
Черкаська область – Василь Марштупа,
Чернігівська область - Віктор Бальцер,
Чернівецька область - Людмила Шламп.

Пропозиція: затвердити членів Ради німців України від адміністративно-територіальних одиниць за списком.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Пропозиція: розглянути проект Резолюції VI З'їзду німців України щодо архівів України.

Пропозиція: прийняти за основу проект Резолюції VI З'їзду німців України щодо архівів України.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Пропозиція: затвердити Загальну Резолюцію VI З'їзду німців України.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Пропозиція: обрати Ревізійну комісію.

Пропозиція: від Віктора Ланге, обрати Контрольно-ревізійну комісію у складі не менше 5 осіб.

Пропозиція: затвердити склад Контрольно-ревізійної комісії РНУ:

1. Віктор Ланге
2. Наталія Аксенова
3. Наталя Березенцева
4. Володимир Адлер
5. Лариса Віланд

Пропозиція: затвердити список

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 96, «проти» - 1,
«утримався» - 0.

Пропозиція: завершити роботу VI З'їзду німців України.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

ПРОГРАМА ЕТНОСОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НІМЕЦЬКОЇ МЕНШИНИ УКРАЇНИ В 2018-2021 РР. – AGENDA 2021

I. Загальні положення

1.1. Головною програмною метою діяльності з етносоціального та культурного розвитку німецької національної меншини в Україні на 2018-2021 рр. залишається повна реабілітація етносів України, репресованих за національною ознакою; відродження, збереження і розвиток етнічної ідентичності німців України, їх історії, мови та культури.

1.2. Збереження національної ідентичності німців України може досягатися як шляхом інтеграції в український соціум, так і шляхом еміграції за межі України та подальшої інтеграції в місцях компактного проживання німецьких діаспор.

1.3. Обираючи, головним чином, перший шлях національного розвитку, німецька національна меншина активно підтримує всі демократичні перетворення в Україні, спрямовані на створення справжнього громадянського суспільства, якнайшвидшу інтеграцію нашої країни в міжнародні економічні, політичні та культурні структури, підвищення добробуту всіх верств і соціальних груп населення.

1.4. Для втілення в життя цих основоположних потреб 6 З'їзд німців України приймає «Програму етносоціального розвитку німецької меншини України на 2018-2021 рр.». При цьому З'їзд виходить з того, що реалізовувати дану Програму буде Рада німців України (далі Рада) через БФ «Товариство Розвитку», ГО «Міжнародне товариство німців України - Відергебурт», ГС «Асоціація німців України» та ГО «Всеукраїнське об'єднання Німецька молодь в Україні» за участю всієї німецької меншини України.

1.5. На основі цієї Програми 6 З'їзд зобов'язує Раду німців України розробити і координувати реалізацію річних планів робіт і проектів (як комплексних, так і за окремими напрямками). Рада німців України повинна надати звіт про виконання цієї Програми 7 З'їзду німців України.

II. Соціально-політичні завдання

Пріоритетна сфера 1:

Сприяння вдосконаленню законодавства та нормативно-правової бази, міжурядових угод для створення умов розвитку німецької меншини в Україні.

2.1.1. Рада німців України як вищий представницький і координаційний орган німецької національної меншини в Україні представляє інтереси етнічних німців в Міжурядовій українсько-німецькій комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні (Міжправкомісія).

2.1.2. В рамках роботи Міжправкомісії, ініціювати підготовку та підписання Міждержавного протоколу, що містить комплекс двосторонніх урядових заходів щодо ефективної підтримки громадян німецької національності в Україні, міжурядових угод між Україною та Німеччиною, які регулюють різні аспекти проживання етнічних німців в Україні.

2.1.3. Ініціювати підготовку і підписання оновленої Угоди між Міністерством молоді та спорту України та Федеральним міністерством у справах сім'ї, сеньйорів, жінок та молоді ФРН про співробітництво у сфері молодіжної політики і розвитку двосторонніх молодіжних обмінів.

2.1.4. Продовжувати активну взаємодію Ради німців України з профільним Комітетом Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, добитися активної роботи представників Ради у складі експертних груп Комітету.

2.1.5. Виступити з пропозицією перед міжпарламентською групою Україна - Німеччина про ініціювання парламентських слухань щодо питання етнонаціонального розвитку німців в Україні.

2.1.6. Активізувати взаємодію Ради німців України з організаціями національних меншин України щодо спільної роботи і подальшого подання до Верховної Ради України звернення про необхідність:

- розробки і внесення на розгляд Верховної Ради України проектів Законів України «Про концепцію державної етнонаціональної політики України» та «Про національні меншини України» (нова редакція);
- внесення змін до Закону України «Про відновлення прав людей, депортованих за національною ознакою»;
- створення Координаційної ради національностей України як консультативно-дорадчого органу при Президентові України.

2.1.7. Продовжити регулярне проведення громадського незалежного моніторингу існуючих бюджетних програм профільних Міністерств з метою визначення їх ефективності з точки зору розвитку німецької меншини в Україні.

2.1.8. Активно підтримувати обрання та призначення представників німецької меншини в законодавчі та виконавчі органи державної влади України всіх рівнів.

Пріоритетна сфера 2:

Сприяння подоланню наслідків депортації, сприяння політичній реабілітації і відновленню в правах етнічних німців в Україні.

2.2.1. Оголосити 2021 рік Роком пам'яті репресованих і депортованих німців України.

2.2.2. У 2018 році провести актуальний аналіз існуючих законів і підзаконних актів щодо репресованих і депортованих осіб і народів за національною ознакою, запропонувати актуальні поправки з метою поліпшення соціального захисту і добитися прийняття їх Верховною Радою України.

2.2.3. Через засоби масової інформації регулярно (і особливо в 2021р.) інформувати громадськість України про репресії 1917-1956 рр. по відношенню до німців України та їх наслідки, висвітлювати цю тему в ЗМІ, в тому числі розповіді німців, які пережили репресії, депортації, перебування на спецпоселеннях і в тюрмах.

2.2.4. Організувати роботу в регіонах зі створення, оновлення і доповнення бази даних про репресованих, депортованих, розкуркулених, переміщених, виселених та інших постраждалих німців України і членів їх сімей.

2.2.5. Організувати збір та аудіовізуальну фіксацію спогадів репресованих, депортованих, розкуркулених, переміщених, виселених та інших постраждалих німців України і членів їх сімей. З подальшою обробкою, систематизацією, архівуванням і публікацією спогадів свідків депортацій і репресій.

2.2.6. Сприяти забезпеченню збереження і відкритого доступу до документів, що знаходяться в архівах України.

Пріоритетна сфера 3:

Збереження і розвиток німецької мови, культури та освітньої системи.

2.3.1. Розробити стратегію розвитку німецької меншини в Україні до 2025 року з урахуванням рекомендацій групи стратегічного планування РНУ.

2.3.2. Щорічно актуалізувати цільові програми «Освіта (BIZ і Німецька мова)», «Культура», «Історія», «Молодь», «Економіка», «Сеньйори», «Авангард», «Міжнародні відносини» з урахуванням потреб етнічних німців України.

2.3.3. Продовжити регулярний моніторинг процесу та впливу програми з підтримки етнічних німців в Україні.

2.3.4. Забезпечити регулярну роботу офіційного друкованого органу німців України, що покликаний відображати життєдіяльність німецького етносу України, знайти джерела для його фінансування.

2.3.5. Забезпечити роботу інтернет-порталу (у тому числі відеожурналу, новин в соцмережах) для висвітлення суспільно-політичного життя і популяризації німецької культури. Вжити заходів щодо необхідного фінансового забезпечення.

III. Завдання самоорганізації і самофінансування

3.1. Постійно розвивати і зміцнювати зв'язок Ради і німецьких громадських організацій з органами державної влади на всіх рівнях для забезпечення виконання рішень 6 З'їзду і цієї Програми.

3.2. Ініціювати регулярний діалог і проведення консультацій з діловими людьми, представниками авангарду німецької діаспори з метою співфінансування проектів німецької меншини в Україні та взаємовигідного співробітництва.

3.3. Продовжувати взаємодію громадських організацій німців з місцевими органами влади, в тому числі з управліннями/відділами внутрішньої політики, з питань національностей та релігій, профільними постійними комісіями місцевих рад.

3.4. Продовжити проведення регулярного громадського моніторингу місцевих цільових програм з розвитку національно-культурних товариств з точки зору їх ефективності для розвитку німецької меншини.

3.5. Брати активну участь у розробці нових місцевих цільових програм з розвитку національно-культурних товариств, добиватися збільшення фінансування з місцевих бюджетів заходів з етнопонаціонального розвитку німецької меншини.

3.6. Виступати ініціатором встановлення і розвитку дружніх зв'язків між містами-побратимами, німецькими діаспорами та сім'ями емігрувавших етнічних німців України, Німеччини та інших країн світу. Спільно з мерами міст ініціювати укладення договорів про партнерство.

Резолюція 6-го З'їзду німців України

Німецька національна меншина України є невід'ємною складовою частиною українського суспільства і послідовно виступає за цілісність України, демократичні перетворення в країні, курс на формування громадянського суспільства та інтеграцію в європейський соціум. Ця принципова позиція одноставно підтримана делегатами 6-ого З'їзду німців України, і знайшла відображення в прийнятій «Програмі етносоціального розвитку німецької меншини України в 2018-2021 рр.».

У період між з'їздами, керувати реалізацією програми З'їзд доручив Раді німців України - центральному координаційно-представницькому органу німецької самоорганізації.

Делегати З'їзду німців України:

- вітають відновлення в 2015 році роботи «Міжурядової українсько-німецької комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні», як ключового органу у вирішенні питань забезпечення прав етнічних німців України;
- виступають за активну співпрацю Ради німців України з організаціями національних меншин України у спільній роботі та подальшому поданню до Верховної Ради України проектів законів «Про концепцію державної етнонаціональної політики України», «Про національні меншини України» (нова редакція) та ін.

Резолюція 6-го З'їзду німців України

Делегати З'їзду німців України стурбовані випадками обмеження вільного доступу до архівних документів та їх неналежного зберігання в ряді архівів України.

Особливу тривогу викликає ситуація з Державним архівом Одеської області, а саме, відсутність підходящого приміщення для зберігання документів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною німців та інших європейських народів, що проживали на території регіону.

З огляду на важливість проблеми, делегати З'їзду доручають Раді німців України, винести це питання на рівень «Міжурядової українсько-німецької комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні» і залучити до його вирішення німецьких та інших європейських партнерів.

ВІТАЛЬНІ СЛОВА

Вітальне слово Вольфганга Біндзайля, Постійного заступника Посла Федеративної Республіки Німеччина в Україні

Шановний пане Лейсле,
шановні пані та панове,

дуже дякую Вам за те, що я маю змогу привітати Вас на в Україні.

Відносини з Вами, німецькою меншиною в Україні, для нас дуже важливі – через історичну та культурну пов'язаність, але також через те, що ми сприймаємо Вашу громаду як сполучну ланку між Німеччиною та Україною.

Ми дуже вітаємо та цінуємо професіоналізацію структур, які Ви утворили для себе як німецька меншина і які Ви постійно розвивали впродовж 25 років. В особі Ради німців України Ви маєте визнану та поважну головну організацію.

Цей конгрес є центральним органом. Велика кількість представників, яких Ви сьогодні зібрали зі всієї країни, свідчить про наявність єднальної сили, яку Ви розвили. Вона також свідчить про велику мотивацію кожного окремого члена. З цим я хочу Вас привітати.

Я бажаю Вам плідної дискусії під час конгресу і впевнений, що Ви надасте Вашому новому керівництву широкий мандат та чіткі визначальні цілі.

У час, коли в Україні розробляються чисельні зміни та реформи, на наш погляд, є дуже важливим те, що Ви зможете говорити одним голосом. Ідеться про те, аби спільно, конструктивно та демократично, визначати шлях України.

Це є очевидним, проте я наголошую на цьому тут: ми бачимо і завжди бачили в Вас прихильних громадян цієї країни. З іншого боку я радий тому, що німецька меншина особливо цінується на всіх рівнях в Україні як конструктивний партнер.

Використовуйте Ваші можливості задля відстоювання політичних та культурних прав Вашої та інших меншин. Беріть участь у політичних форумах, перевіряйте те, яким чином Ви можете ставати більш помітними як етнічна меншина. Підтримуйте Ваші політичні контакти, створюйте мережі з іншими громадськими діячами.

Шлях, який Ви розпочали, а саме підвищення рівня німецької мови Ваших членів, насамперед, молоді, та покращення шансів на освіту, є точно правильним підходом. Досвід інших німецьких меншин на Сході Європи показує, що мова є важливим фактором для згуртованості та сприйняття відповідних груп меншин зі сторони.

Федеративна Республіка Німеччина буде сприяти Вам – як і раніше – різними шляхами та співробітництвом.

Я бажаю Вам гарного, продуктивного конгресу, що надасть Вашій роботі багато нових імпульсів.

З повагою
Постійний заступник Посла
Федеративної Республіки Німеччина в Україні

Вольфганг Біндзайль

Schriftliches Grußwort

**des Beauftragten der Bundesregierung
für Aussiedlerfragen und nationale
Minderheiten,
Herrn Hartmut Koschyk, MdB,**

**anlässlich des
6. Kongresses der Deutschen der Ukraine
am 6. Oktober 2017
in Kiew**

Sehr geehrter Vorsitzender des Rates der Deutschen Herr Leysle,
sehr geehrte Vertreter der deutschen Minderheit aus der ganzen Ukraine,

leider kann ich heute nicht persönlich an dem 6. Kongress der Deutschen der Ukraine teilnehmen. Ich bedaure dies sehr, da dieser Kongress der Deutschen den demokratischen Grundstein für die Arbeit der deutschen Minderheit in der Ukraine für die nächsten vier Jahre legt.

Dies ist gerade in politisch, wirtschaftlich und auch militärisch schwierigen Zeiten, wie sie die Ukraine derzeit durchlebt, von enormer Bedeutung. Seit April 2014 sind mehr als 10.000 Menschen aufgrund des militärischen Konflikts in der Ost-Ukraine umgekommen und über 3 Millionen Menschen befinden sich auf der Flucht. Die Ukraine muss 1,7 Millionen Binnenflüchtlinge bewältigen. Und die Wirtschaftslage bleibt - nicht nur wegen der Konfliktlage im Osten Ihres Landes - sehr fragil.

Diese schwierige Situation in der Ukraine geht auch an der deutschen Minderheit nicht spurlos vorbei. Die am stärksten von den Kampfhandlungen betroffenen Regionen des Landes sind zugleich auch die Siedlungsschwerpunkte der deutschen Minderheit in der Ukraine. Viele Angehörige der deutschen Minderheit können aufgrund der militärischen Auseinandersetzungen in der Ost-Ukraine nur mit größten Schwierigkeiten ihre ethnokulturelle Identität pflegen und schon gar nicht eine aktive Minderheitenarbeit betreiben. Im schlimmsten Fall mussten sie flüchten und einen schwierigen Neuanfang in einer anderen Region der Ukraine wagen. Das Bundesministerium des Innern kennt die Nöte dieser Menschen.

Письмове вітальне слово

**Уповноваженого Федерального уряду
Німеччини з питань переселенців і
національних меншин
пана Хартмута Кошика, депутата Бундестага,**

**з нагоди
6-го З'їзду німців України
6-го жовтня 2017 року
у Києві**

Вельмишановний Голово Ради німців пане Лейсле,
Вельмишановні представники німецької меншини з усієї України,

На жаль, сьогодні я не можу особисто прийняти участь у 6-му з'їзді Німців України. Я дуже шкодую про це, тому що цей з'їзд німців закладає демократичну основу для роботи німецької меншини в Україні на наступні чотири роки.

Це має величезне значення, особливо в складні політичні, економічні та військові часи, які зараз переживає Україна. З квітня 2014 року внаслідок військового конфлікту на Східній Україні загинуло понад 10 тисяч людей, і більш ніж 3 мільйонів людей рятуються втечею. Україна має впоратись з 1,7 мільйоном внутрішніх переселенців. Також економічна ситуація залишається дуже нестабільною – не тільки через конфліктну ситуацію на сході вашої країни.

Ця складна ситуація в Україні також не пройшла безслідно повз німецьку меншину. Найбільш постраждали від воєнних дій регіони країни одночасно є поселеннями німецької меншини в Україні. Багато представників німецької меншини через військовий конфлікт на Східній Україні з великими труднощами можуть піклуватися про свою етнокультурну ідентичність і, звичайно, взагалі не можуть проводити активної роботи меншини. У найгіршому випадку вони мали втікати та наважуватись на складний новий початок в іншому регіоні країни. Федеральному міністерству внутрішніх справ відомі потреби цих людей.

Deswegen habe ich mich persönlich dafür eingesetzt, dass die jährliche Förderung im Jahr 2016 in Höhe von mehr als 800.000 Euro zusätzlich um 100.000 Euro erhöht wurde. So konnten Binnenflüchtlinge aus der Ost-Ukraine zusätzlich mit Lebensmittelpaketen und Online-Sprachkursen unterstützt werden. Auch im Jahr 2017 hat das Bundesministerium des Innern für die Unterstützung der deutschen Minderheit in der Ost-Ukraine zusätzlich 100.000 Euro zur Verfügung gestellt.

Doch Geld allein macht noch keine erfolgreiche Minderheitenpolitik aus. Maßgeblich sind auch das Engagement und die Effizienz der deutschen Minderheit in der Ukraine. Denn Ihre Selbstorganisation muss die Förderprojekte entwickeln und umsetzen. Ihre Selbstorganisation ist es, die Ihre Interessen gegenüber der deutschen Bundesregierung und der ukrainischen Regierung vertritt. Je geschlossener Sie auftreten, desto stärker werden Ihre Anliegen in der Politik Gehör finden. Deswegen wünsche ich Ihnen, dass Sie dem Rat der Deutschen der Ukraine (RDU) - trotz der verschiedenen Vereinszugehörigkeiten und gerade in dieser politisch und militärisch schwierigen Situation - ein starkes demokratisches Mandat für die nächsten vier Jahre erteilen und der RDU weiterhin ein Vorbild für die mancherorts zerstrittenen Selbstorganisationen anderer Länder bleibt.

Dieses gilt umso mehr, weil sich die politischen Rahmenbedingungen für eine erfolgreiche Arbeit zugunsten der deutschen Minderheit in der Ukraine seit der „Revolution der Würde“ im Winter 2013/14 entscheidend verbessert haben. Sichtbarer Ausdruck für diesen erfreulichen Wandel ist die Wiederbelebung der Deutsch-Ukrainischen Regierungskommission für die Angelegenheiten der Deutschen Minderheit in der Ukraine, die im Juli 2016 in Kiew ihre Arbeit wieder aufnahm – nach fast 15jähriger Unterbrechung. Im Juni dieses Jahres konnten die ukrainische Ko-Vorsitzende der Kommission, Frau I. Stellvertretende Kulturministerin Switlana Fomenko, und ich die nächste reguläre Sitzung in Berlin durchführen. Ich bin sehr zuversichtlich, dass auch künftig die kontinuierliche Arbeit der Kommission gewährleistet ist. Ich möchte Frau Vize-Ministerin Fomenko für Ihre Unterstützung bei der Wiederbelebung der Kommissionsarbeit herzlich danken.

Ось чому я особисто виступав за те, щоб у 2016 році щорічна підтримка у розмірі більше 800.000 євро була також збільшена додатково на 100.000 євро. Таким чином, внутрішніх переселенців зі Східної України було можливо підтримати додатково харчовими пакетами та мовними онлайн-курсами. Також у 2017 році Федеральне міністерство внутрішніх справ надало додаткові 100.000 євро на підтримку німецької меншини на Східній Україні.

Але гроші самі по собі не є успішною політикою по відношенню до меншин. Вирішальними є також активна участь та ефективність німецької меншини в Україні. Тому що ваша самоорганізація має розвивати та реалізовувати про-фінансовані проекти. Це ваша самоорганізація представляє ваші інтереси перед Федеральним урядом Німеччини та українським урядом. Чим більш згуртованими ви проявите себе, тим більше вас почують у політиці. Тому я бажаю вам, щоб Рада німців України (РНУ), незважаючи на приналежність до різних громадських організацій, саме в цій складній політичній і військовій ситуації, дала потужний демократичний мандат протягом наступних чотирьох років і щоб РНУ продовжувала бути взірцем для наслідування для, у дечому конфліктуючих, самостійних організацій інших країн.

Це має тим паче більше значення, тому що політичні умови для успішної роботи на користь німецької меншини в Україні значно покращилися з часів «Революції гідності» зими 2013/14 років. Помітним проявом цієї радісної зміни є відновлення німецько-української мі-журядової комісії з питань німецької меншини в Україні, яка у липні 2016 року знов розпочала роботу після майже 15-річної перерви. У червні цього року українська співголова комісії, пані перший заступник міністра культури Світлана Фоменко і я змогли провести чергову регулярну сесію у Берліні. Я твердо впевнений у тому, що буде забезпечена і подальша робота Комісії. Я хотів би щиро подякувати пані Фоменко за її підтримку у відновленні роботи комісії.

Ihre Teilnahme an dem 6. Kongress der Deutschen in der Ukraine ist sichtbarer Ausdruck der hohen Wertschätzung, die die deutsche Minderheit bei der ukrainischen Regierung genießt. In der Werchowna Rada ist die Unterstützung nicht weniger stark ausgeprägt, insbesondere mit der Parlamentsabgeordneten Frau Iryna Fris verbindet mich eine gute und vertrauensvolle Zusammenarbeit.

Auch in Deutschland genießt die deutsche Minderheit in der Ukraine hohes Ansehen. Der Vorsitzende des RDU, Herr Wolodymyr Leysle, leistet der Selbstorganisation mit seiner hervorragenden Vernetzung ausgezeichnete Dienste. Und auch die Ernennung von Herrn Alexander Schlamp zum ersten deutschen Honorarkonsul in Czernowitz markiert die Anerkennung und Wertschätzung für die deutsche Minderheit in der Ukraine seitens der Bundesregierung.

Bei diesem 6. Kongress der Deutschen haben Sie auch die Gelegenheit, sich über Ihre inhaltliche Ausrichtung auszutauschen und die bisherige Struktur Ihrer Selbstorganisation auf ihre Effizienz hin zu überprüfen. Ich würde es sehr begrüßen, wenn Sie diese Gelegenheit nutzen. Eine effiziente Selbstorganisation, die auf jegliche Doppelstrukturen verzichtet, kann mehr Mittel in Zukunftsprojekte investieren und so die Eigenverantwortlichkeit und Nachhaltigkeit der Minderheitenarbeit stärken. Konkret bedeutet dies, dass jeder Cent, der durch die Vermeidung von Doppelstrukturen eingespart wird, in Jugendprojekte, in Sprachförderung, in qualifizierte Schulungen der Nachwuchskräfte investiert werden kann.

Die Kinder- und Jugendförderung ist dabei für die Bundesregierung eine Herzensangelegenheit. Die Zukunft der deutschen Minderheit der Ukraine hängt von der Motivation der jungen Generation ab, das bisher Aufgebaute weiterzuführen und fortzuentwickeln. Die Arbeit mit Kindern und Jugendlichen ist daher ein essentieller Bestandteil der Minderheitenpolitik. Ich hoffe, dass auch Sie die Bedeutung jeder einzelnen Jugendmaßnahme für die Zukunft der deutschen Minderheit erkennen und kritisch hinterfragen, wie zukunftsfähig und attraktiv Ihre Kinder- und Jugendangebote in den Regionen sind.

Її участь у 6-му Конгресі німців в Україні є помітним проявом високої поваги, якою користується німецька меншина в українському уряді. Не менш сильно проявлена підтримка і у Верховній Раді, особливо з депутатом парламенту пані Іриною Фріс нас пов'язує добре та довірче співробітництво.

Також у Німеччині німецька меншина України користується високою повагою. Голова РНУ, пан Володимир Лейсле забезпечує чудову роботу з самоорганізації завдяки своєму відмінному налагодженню зав'язків. А призначення пана Олександра Шлампа на місце першого почесного німецького консула у Чернівцях підкреслює визнання та вдячність німецькій меншині в Україні з боку Федерального уряду.

На цьому 6-му з'їзді німців ви матимете змогу обмінятися інформацією щодо вашої тематичної спрямованості та перевірити структуру вашої самоорганізації на рахунок її ефективності. Я б дуже схвалив, якби ви скористалися цією можливістю. Ефективна самоорганізація, яка відмовляється від будь-яких подвійних структур, зможе інвестувати більше ресурсів у майбутні проекти, а отже, посилити самостійність та стійкість роботи меншин. Конкретно це означає, що кожен цент, який буде зекономлений, уникаючи подвійної структури, може бути інвестований у молодіжні проекти, у сприяння вивченню мови, у кваліфіковане навчання молодих спеціалістів.

Сприяння розвитку дітей та молоді є при цьому серйозним питанням для Федерального уряду. Майбутнє німецької меншини України залежить від мотивації молодого покоління просувати вперед і розвивати у подальшому те, що було побудовано до цього. Тому робота з дітьми та молоддю є важливою частиною політики по відношенню до меншин. Я сподіваюся, що ви також розумієте важливість кожного окремого молодіжного заходу для майбутнього німецької меншини і критично задаєтесь питанням, наскільки перспективними і привабливими є ваші пропозиції для дітей та молоді у регіонах.

Es ist notwendig, die Jugendangebote stärker an die unterschiedlichen Altersgruppen und die heutigen Interessen von Kindern und Jugendlichen anzupassen. Ich würde mich auch freuen, wenn Sie die neuen Medien stärker als bisher in die Kinder- und Jugendarbeit einbeziehen.

Auch die Spracharbeit liegt der Bundesregierung ganz besonders am Herzen. Die deutsche Sprache ist das Schlüsselement für die Bewahrung der Identität nationaler Minderheiten, so dass Minderheitenschutz zwangsläufig auch den konsequenten Schutz der Minderheitensprache beinhalten muss. Die deutsche Sprache ermöglicht es Ihnen als Brückenbauer zwischen Deutschland und der Ukraine aufzutreten. Denn Sie sind gerade wegen Ihrer Sprachkenntnisse der Ansprechpartner sowohl für die Bundesrepublik als auch für die ukrainische Regierung. Auch viele Traditionen und Kulturveranstaltungen wären ohne die deutsche Sprache undenkbar. Sprache ist mehr als nur ein Kommunikationsmittel. Die deutsche Sprache ist vielmehr das Tor zur deutschen Kultur, zu deutschen Traditionen, zur deutschen Identität. Deswegen ist es uns wichtig, die bestehenden Sprachkonzepte weiterzuentwickeln und zukunftsfähig zu machen. Mehr bilinguale Schulen der deutschen Minderheiten, eine bessere Deutschlehrer-Ausbildung, die Schaffung von neuen innovativen Sprachlern-Plattformen, die Weiterentwicklung der sprachdidaktischen Grundlagen und die Diversifizierung der bisherigen Sprachangebote sind einige der Vorschläge in diesem Zusammenhang, die wir gemeinsam mit Ihnen allen mit Leben füllen müssen. Auf der Jahresplanungskonferenz im kommenden Monat kann der von Ihnen gewählte Vorsitzende Ihre heute gemeinsam entwickelten Ideen mit den Mitarbeitern des Bundesministeriums des Innern weiterverfolgen und vielleicht können Sie diese Ideen schon im nächsten Jahr in konkrete Maßnahmen umsetzen.

Der größte konzeptionelle Handlungsbedarf besteht bei der Förderung des Deutschunterrichts eindeutig im schulischen Bereich – dieses gilt nicht nur für die deutsche Minderheit in der Ukraine, sondern für alle deutschen Minderheiten im östlichen Europa und den Nachfolgestaaten der früheren Sowjetunion.

Пропозиції необхідно скорегувати з урахуванням різних вікових груп та сучасних інтересів дітей та молоді. Я також був би дуже радий, якщо б ви більш інтенсивно ніж раніше, залучили нові засоби масової інформації для роботи з дітьми та молоддю.

Для Федерального уряду також особливо важлива мовна робота. Німецька мова є ключовим елементом для збереження ідентичності національних меншин, тому захист меншин неодмінно повинен включати в себе взаємопов'язаний захист мови меншин. Німецька мова дозволяє вам виступати у ролі будівничих мостів між Німеччиною та Україною. Тому що саме ви, завдяки вашому знанню мови, є контактною особою як для Федеративної Республіки, так і для українського уряду. Багато традицій та культурних подій також були б неможливими без німецької мови. Мова – це не просто спосіб спілкування. Німецька мова це, скоріше, ворота до німецької культури, німецьких традицій, німецької ідентичності. Тому для нас важливо розвивати існуючі мовні програми та зробити їх більш націленими на майбутнє. Більше двомовних шкіл німецьких меншин, краща освіта вчителів німецької мови, створення нових інноваційних платформ для вивчення мови, подальший розвиток мовно-дидактичних основ та диверсифікація існуючих мовних програм – це деякі з пропозицій у цьому контексті, які ми повинні разом з вами втілити у життя. На конференції із щорічного планування наступного місяця ваш обраний голова зможе продовжувати займатися вашими, сьогодні спільно розробленими, ідеями разом з працівниками Федерального міністерства з внутрішніх справ і, можливо, ви зможете реалізувати ці ідеї у конкретних заходах вже наступного року.

Найбільша концептуальна необхідність дій однозначно полягає у сприянні викладанню німецької мови у шкільній сфері – це відноситься не тільки до німецької меншини в Україні, але й до всіх німецьких меншин у Східній Європі і до держав-наступників колишнього Радянського Союзу.

Um hier Deutsch als Minderheiten-Muttersprache besser zu entwickeln, müssen wir den Schwerpunkt der Sprachförderpolitik künftig auf den schulischen und vorschulischen Deutschunterricht legen. Grundlage hierfür sollte das überaus erfolgreiche Konzept der PASCH-Schulen sein, das im Auswärtigen Amt für das deutsche Auslandsschulwesen entwickelt worden ist. Ich bin sehr froh, Ihnen berichten zu können, dass die zuständige Staatsministerin im Auswärtigen Amt, Frau Professor Dr. Maria Böhmer, und ich erst vor gut einem Monat in einem Gespräch mit Vertretern der deutschen Minderheiten die Einrichtung einer gemeinsamen Arbeitsgruppe zwischen dem Auswärtigen Amt und dem Bundesinnenministerium vereinbaren konnten.

Ich danke Ihnen allen für Ihr zivilgesellschaftliches Engagement und wünsche Ihnen lebhafte und fruchtbare Diskussionen. Möge der Rat der Deutschen der Ukraine auch in Zukunft ein Zentrum der Begegnung, des kulturellen, sozialen und zwischenmenschlichen Austausches bleiben.

Для того, щоб тут краще розвивати німецьку як рідну мову меншини, ми повинні у майбутньому зосередити увагу політики із сприяння розвитку мови на шкільних та дошкільних уроках німецької мови. Основою для цього повинна бути концепція дуже успішних PASCH-шкіл, які були розроблені у Міністерстві закордонних справ для німецьких шкіл за кордоном. Я дуже радий, що можу повідомити вам, що міністр закордонних справ, пані професор Марія Бюмер і я змогли, всього місяць тому, у розмові з представниками німецької меншини домовитись про створення спільної робочої групи Федерального уряду і Федерального міністерства внутрішніх справ Німеччини.

Я дякую всім вам за вашу активну громадську участь та бажаю вам жвавих та плідних дискусій. Нехай Рада німців України також і в майбутньому залишається центром зустрічей, культурного, соціального і міжлюдського обміну.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Франка, 19
тел.: (044) 235-23-78, факс: 235-32-57
E-mail: info@mincult.gov.ua

05.10.2017 3836/18/13-17

№ _____
На № _____

**Організаторам, учасникам та
гостям 6-го З'їзду німців України**

**Шановні друзі!
Вельмишановне товариство!**

Прийміть щирі вітання від імені Міністерства культури України та від мене особисто з нагоди проведення 6-го З'їзду німців України.

Проведення цього заходу є ще одним доказом того, що Україна послідовно йде шляхом розбудови демократичного й правового суспільства, в якому питання захисту прав представників національних меншин України набуває дедалі більшого значення.

Так, важливим здобутком для Української держави та німецької спільноти України стало відновлення Міжурядової українсько-німецької комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні.

Я переконаний, що проведення такого заходу є доброю нагодою згуртуватися, окреслити перспективи напрямків нашої спільної діяльності, всебічно й консолідовано осмислити шляхи вирішення актуальних проблем сьогодення.

Бажаю всім присутнім миру, реалізації визначених завдань, нових досягнень та плідної праці!

З повагою

Міністр

Євген Нищук

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 04-28/16-946 (227483)

"5" жовтня 2017 р.

Організаторам, учасникам та гостям

VI-го З'їзду німців України

Шановне товариство!

Щиро вітаю Вас з нагоди урочистого відкриття VI-го З'їзду німців України!

Німецька національна спільнота, маючи свою багату історію, традиції, культуру, є самобутньою та невід'ємною частиною поліетнічного українського суспільства.

Роки незалежності свідчать, що однією із важливих умов політичної та соціальної стабільності в Україні є гармонічні міжетнічні відносини. Від всебічного задоволення духовних та культурних потреб усіх етносів, що проживають в Україні, залежить добробут країни, її внутрішній спокій та міжнародний авторитет.

Ваша діяльність, спрямована на відродження і збереження за межами історичної батьківщини власної історії та культури, сприяє зміцненню зв'язків між Німеччиною та Україною, зберігає скарб щирої дружби, підтримує та розвиває глибокі традиції двосторонніх відносин на різних рівнях – від загальнодержавного до регіонального. Значний досвід, нагромаджений німецькою спільнотою, успішного вирішення різноманітних етнонаціональних проблем є надзвичайно цінним.

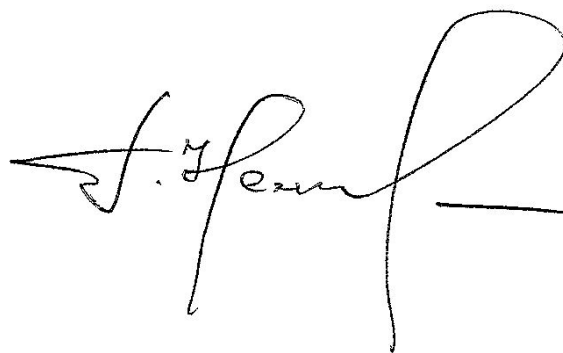
Зі своєї сторони відзначу, що в Комітеті з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин завжди особлива увага приділяється питанням етнонаціональної політики. Формуванню законодавства

у цій сфері на засадах забезпечення умов для рівноправного розвитку культур та їх взаємозбагачення.

Так само не менш важливим з точки зору забезпечення прав людини в Україні є відновлення прав депортованих народів. Трагічні події того часу не оминули і етнічних німців України, котрі одними із перших зазнали на початку війни масового виселення за етнічною ознакою. У Комітеті є розуміння важливості вирішення проблем пов'язаних із подоланням наслідків депортації, в тому числі проблем пов'язаних із облаштуванням на батьківській землі та поверненням доброго імені депортованим та їх нащадкам, та ведеться робота у цьому напрямку.

Щиро бажаю усім учасникам VI-го З'їзду німців України творчої та успішної роботи, цікавих та змістовних дискусій, невичерпного джерела наснаги та нових здобутків в етносоціальному та національно-культурному розвитку німецької національної спільноти – задля зміцнення українсько-німецьких взаємин, гармонізації міжетнічних відносин та утвердження миру і злагоди в українському суспільстві!

З глибокою повагою
Голова Комітету

Г. М. Немир'я

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

бульвар Т.Шевченка, 3, м. Київ, 01004, тел.: (044) 279-61-09, факс: 279-59-64
Код ЄДРПОУ 02231933

05.10.2017 № 060-7457

Шановні учасники поважного зібрання!

Від Київської міської влади щиро вітаю вас з початком роботи Шостого З'їзду німців України!

З приємністю відзначаю високий ступінь діяльності німецьких національно-культурних громад України, зокрема, тих, які активно працюють у столиці. Цікавий досвід накопичено Німецьким молодіжним культурним Центром «Німецьке джерело», при якому заснований неповторний Народний театр танцю «Дойче Квелле»; Центром німецької культури «Відерштраль», який на сьогодні став не лише місцем зустрічей німецької громади, але й авторитетним культурно-освітнім центром для всіх киян, які цікавляться німецькою мовою, культурою та традиціями Німеччини та Австрії. Успішно працює у Києві також Товариство німців «Відергебурт», яке своєю діяльністю реалізує цікаві проекти з відродження пам'яті відомих німецьких архітекторів, композиторів, меценатів минулого у Києві та багато інших заходів.

Зазначені організації сприяють підтримці тісних зв'язків зі своєю етнічною батьківщиною, беруть найактивнішу участь у культурно-просвітницьких заходах міста та держави.

Діяльність німецьких громад зацентрована на духовному відродженні своєї нації та зміцненні засад взаєморозуміння, поваги, миру й злагоди, що мають бути запорукою для мирного співіснування усіх націй.

Переконана, що сьогоднішнє зібрання покликане сприяти відродженню духовності та національних культур усіх народів, успішному будівництву нашої столиці та Української держави.

Впевнена, що ви досягнете доброго результату за підсумками зустрічі і переконана, що й надалі триватиме співпраця столичної влади з німецькими громадами задля національного відродження, задоволення їхніх конституційних прав, втілення в життя одного з пріоритетних напрямів столичної політики.

Бажаю усім міцного здоров'я, незламного оптимізму, невичерпних сил, натхнення, всіляких гараздів, плідної творчої праці в ім'я розвитку нашої столиці, миру та злагоди в державі!

З повагою

Директор Департаменту культури

Діана Попова

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ

**Учасникам, організаторам і гостям
6-го З'їзду німців України**

Шановні делегати та гості 6-го З'їзду німців України!

Від імені Уряду та від себе особисто вітаю Вас з цією значною подією в житті німецької громади. Проведення сьогоднішнього зібрання є доказом того, що Україна послідовно крокує шляхом розбудови демократичного правового суспільства, в якому національне відродження набуває дедалі більшого розвитку.

Сьогодні німці України є потужною консолідуючою силою, яка досягла значних успіхів у справі свого національного і духовного відродження, зміцнення українсько-німецької дружби та інтелектуального, культурного, ділового взаємозбагачення. Як результат тісної співпраці німецької меншини з Урядами України та Німеччини відновила роботу Міжурядова німецько-українська комісія із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні, та 2017 рік був названий роком української мови у Німеччині та німецької в Україні.

Глибоко переконаний, що розмаїття культурних традицій України є вагомим чинником міжнаціональної злагоди і суспільної стабільності. Німецька громада України завжди може розраховувати на підтримку українського Уряду, для якого створення гідних умов для забезпечення прав національних меншин є одним із пріоритетних завдань.

Дякую за значний внесок у справу розбудови України та зміцнення німецько-українського діалогу і дружби! Нехай збереження надбань минулого, відновлення втраченого потенціалу та поглиблення українсько-німецького взаєморозуміння та культурного збагачення сприяють розвитку німецької громади та всього українського суспільства!

Бажаю всім делегатам З'їзду плідної праці та всіх можливих гараздів!

З повагою

Володимир ГРОЙСМАН

giz Екатерининская 1/5 • 65026 Одесса • Украина

Владимиру Лейсле,
Председателю Совета немцев
Украины
Ул. Олесья Гончара, 44 оф.3
г. Киев 01054 Украина

Касательно: О состоянии финансовой деятельности по
выполнению БФ/СНУ условий Договоров гранта 2014-2017гг.

Уважаемый господин Лейсле,

На Ваш запрос о финансово-хозяйственной деятельности БФ/СНУ по целевому использованию денежных средств Федерального министерства внутренних дел Германии, получаемых по Договорам гранта для финансирования мероприятий немецкого меньшинства в Украине, сообщаем следующее:
В период 2014-2017 гг. между «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit» (GIZ) GmbH и БФ «Общество Развития» подписано, получено соответствующее финансирование и завершено выполнение 3-х Договоров гранта. В настоящее время выполняется 4-й Договор гранта. В рамках условий Договоров гранта нами проверена документация ко всем предоставленным Грантополучателем квартальным финансовым отчётам по использованию денежных средств: оригиналы финансовых документов БФ «Общество Развития», предоставляемые в копиях финансовые отчёты Конечных получателей (выборочно), с которыми БФ «Общество Развития», как Грантополучатель, заключил Договора целевого безвозвратного финансирования. Выводы проверки изложены в письмах об итогах проверки квартальных финансовых отчётов, направленных в адрес директора БФ «Общество Развития». Основные замечания касаются оформления и нарушения сроков сдачи отчётов Конечными получателями, их проверки, а также нарушения сроков сдачи отчётов Грантополучателем. Кроме проверки GIZ, согласно требованиям Договоров гранта, вопросы соблюдения отчётной дисциплины, ведения бухгалтерского учёта, соответствия данных бухгалтерского учёта и финансовой отчётности, бережного и целевого использования финансирования, отчётность Конечных получателей денежных средств гранта по всем 3-м исполненным Договорам проверены независимыми Аудиторскими фирмами. В актах аудиторских проверок подтверждено целевое и экономное использование Грантополучателем получаемых денежных средств.

Сотрудничество Германии в сфере
содействия развитию
GIZ Украина
Программа поддержки МВД Германии в
пользу немецкого меньшинства в Украине

Валентина Гуртова
Екатерининская 1/5
65026 Одесса, Украина
Т +380487771034
F +380482348246
M +380504903598
Valentina.gurtowaja@giz.de

Ваш номер
Наш номер 9

03.10.2017

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Места нахождения общества
г. Бонн и г. Эшборн, Германия

Friedrich-Ebert-Allee 36 + 40
53113 Bonn, Германия
Тел. +49 228 44 60-0
Факс +49 228 44 60-17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1 - 5
65760 Eschborn, Германия
Тел. +49 61 96 79-0
Факс +49 61 96 79-11 15

E-mail info@giz.de
Интернет www.giz.de

Регистрационный суд:
участковый суд (Amtsgericht)
Бонн, Германия
Регистрационный номер: HRB 18384
участковый суд (Amtsgericht)
Франкфурт-на-Майне, Германия
Регистрационный номер: HRB 12394

Председатель Наблюдательного совета:
д-р Фридрих Китшельт/Dr. Friedrich Kitschelt,
статс-секретарь

Правление
Таня Гённер/Tanja Gönner
(председатель правления)
д-р Кристоф Байер/Dr. Christoph Beier
(заместитель председателя правления)
д-р Ханс-Йоахим Пройсс/
Dr. Hans-Joachim Preuß
Корнелия Рихтер/Cornelia Richter

Стр. 2/2. Ошибка! Источник ссылки не найден.

Вместе с тем во всех Актах указано нарушение Грантополучателем срока сдачи квартальной финансовой отчётности. В Акте проверки, которая прошла в апреле 2017-го года, отмечено неудовлетворительное качество некоторых отчётов Конечных получателей.

Таким образом, на основании наших проверок и аудиторских заключений подтверждаем целевое и экономное использование Грантополучателем денежных средств по Договорам гранта и отсутствие финансовых нарушений. Вместе с тем в Актах аудиторских проверок и наших письмах по итогам проверок квартальных финансовых отчётов Грантополучателя отмечены постоянные нарушения сроков сдачи квартальных финансовых отчётов. Анализ показал, что причиной этого является несвоевременное предоставление отчётов Конечными получателями и опоздание с проверкой этих отчётов Грантополучателем.

Подчеркиваем, что несвоевременная сдача финансовых отчётов влечёт соответственно более поздний заказ средств для финансирования мероприятий следующего квартала.

Просим Вас обратить особое внимание на соблюдение дисциплины отчётности и улучшение качества отчётов Конечных получателей.

С пожеланием успехов

Ирина Рют

Руководитель

Программы поддержки МВД Германии

в пользу немецкого меньшинства в Украине

Валентина Гуртовая

Старший бухгалтер

ДОПОВІДІ ЧЛЕНІВ ПРЕЗИДІЇ РАДИ НІМЦІВ УКРАЇНИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА НАПРЯМКАМИ

**Володимир Пінковський,
член президії Ради німців України,
голова Міжнародного товариства німців України –
Відергебурт**

Рада німців України ставить перед собою довгострокове завдання з популяризації історії німців в Україні та видатних особистостей німецького походження, які зробили вагомий внесок у різні сфери життя та діяльності України.

За звітний період було розроблено та успішно проведено серію вечорів пам'яті у різних містах України, а саме у Києві, Одесі, Харкові, Миколаєві та Житомирі. Вечори пам'яті були присвячені 100- річчю від дня народження відомого піаніста німецького походження Святослава Ріхтера і, як логічний наслідок, в місті народження маестро, Житомирі, було перейменовано одну з центральних вулиць 1- го Травня на вулицю Святослава Ріхтера.

Міжнародне товариство німців України – Відергебурт одним з пріоритетів своєї діяльності вважає відновлення історичного спадку етнічних німців України у вигляді проведення тематичних конференцій, на важливі для суспільства тематики, таких як: міжнародна конференція «Німців в історії Волині» (м. Луцьк, 2015 рік), конференція, присвячена життю та творчості Святослава Ріхтера (м. Житомир, 2016 рік), у співпраці з Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса відбулась конференція «Історія німців України», присвячена 75–річчю від дня депортації німців за національною ознакою (м. Києві, березень 2017рік). Також за цей звітний період були проведені десятки всеукраїнських та локальних семінарів по всій території України, присвячені історії, ідентичності та етнонаціональній свідомості німецької спільноти в Україні.

Ще однією гарною новиною в цій сфері став, підготовлений у 2016 році, унікальний науковий проект, який представляє широкому загалу історію німців України. Це мобільна виставка під назвою «Німці в Україні: історія і культура», яка систематизує історичну інформацію про життя, побут та культуру німців України. Виставка представлена на огляд українською та німецькою мовами.

**Ангеліна Шардт,
член президії Ради німців України,
відповідальна за напрямок «Соціальна робота»,
Президент ГС «Асоціація німців України»**

Зміни, які відбуваються у підході до реалізації різних напрямків діяльності німецької меншини України, віддають пріоритет мовній, молодіжній та етнокультурній роботі, але не зменшують значення соціальної роботи. Ці зміни привносять в її виконання нові тенденції, форми та фактори сьогодення. Так, орієнтований на соціальну адаптацію літніх людей з числа етнічних німців, новий соціальний проект «Школа третього віку» був запущений у 2015 р. у 6 партнерських громадських німецьких організаціях нашої країни, а у 2017 році реалізований вже у 12 організаціях. Кращі представники «Школи третього віку» приймають активну участь і проводять майстер-класи під час соціально-освітніх проектів Асоціації. Асоціація на протязі звітного періоду за дорученням РНУ

успішно реалізувала соціальні проекти «Зустріч поколінь», цільова група яких охоплює етнічних німців різних поколінь і соціально незахищених осіб з обмеженими можливостями. Важливо відмітити, що в рамках цих проектів проходили виставки картин художників – етнічних німців України та виставки декоративно-прикладного мистецтва.

Ми стурбовані ситуацією в Криму і на сході України. В міру своїх сил ми допомагаємо там, де це можливо (продуктовими пакетами, медичним устаткуванням), надаємо матеріальну допомогу для переселенців та можливість безкоштовно відвідувати курси з вивчення німецької мови в понад 25 Центрах. Для етнічних німців-переселенців і жителів зони АТО були організовані масштабні реабілітаційні проекти в Одесі, Харкові, Миколаєві та Києві, разом із інтенсивним курсом з вивчення німецької мови, декоративно-прикладного мистецтва, оздоровчих методик, психологічних тренінгів. Були організовані тематичні виставки у багатьох містах України та Німеччини, на яких ми показали картини художників, у тому числі і переселенців із Донбасу та Криму.

Пакети продуктової допомоги були доставлені мешканцям Донецької та Луганської областей, а також дітям з цих регіонів (пакети із соками, дитячим харчуванням і солодощами).

Важливо відмітити, що з ініціативи Президента Асоціації у 2016 році було проведено інноваційний проект «Unsere Besten», який відкрив нам імена тих, хто робить великий внесок у розвиток мистецтва, культури, підприємництва, викладання німецької мови, журналістики і історії, на користь етнічних німців України. Все, що ми з Вами робимо, це і являє собою соціальну роботу.

**Діана Ліберт,
член президії Ради німців України,
голова Всеукраїнського об'єднання Німецька молодь в
Україні**

Основними напрямками роботи ВО НМУ є розвиток українсько-німецького партнерства, інтеграція молоді німецького походження в Україні, а також розвиток та поширення німецької мови, історії, культури, традицій.

У 2016 та у першій половині 2017 року проведено 7 міжнародних обмінів, в яких прийняло участь понад 110 осіб з різних міст України.

Більше 10 молодіжних проектів всеукраїнського масштабу у яких взяло участь понад 600 молодих людей з різних куточків України.

Більшість проектів та молодіжних обмінів, на даний час, проводяться у таких напрямках як: молодіжне політичне виховання, європейська інтеграція, виховання активної громадянської позиції у молоді. У Німеччині учасники обмінів відвідують різноманітні інституції, фонди, де знайомляться з державною молодіжною політикою Федеративної Республіки Німеччина, з новими формами участі молоді у прийнятті державних рішень і розвитку економіки, новими методами роботи з молоддю та переселенцями. Завдяки такій направленості проектів спостерігається стрімкий ріст інтересу та залучення молоді до формування та реалізації політики та програм, що стосуються суспільства взагалі і молоді зокрема. Важливо відмітити, що в рамках таких обмінів проводяться різноманітні зустрічі з уповноваженими особами, під час яких делегації нашої молоді гідно представляють Україну в Європі.

Вагомим фактом є те, що ВО НМУ проводить двосторонні обміни, молодь з Федеративної Республіки Німеччина охоче приїздить в Україну. А також з літа 2016 ВО НМУ ініційовано проведення тристоронніх обмінів, між Україною, Німеччиною та Польщею, а також Українсько-Німецько-Російський обмін.

Фінансову підтримку на міжнародні проекти ВО НМУ одержує від Міністерства внутрішніх справ Німеччини через БФ «Товариство Розвитку», а також з інших джерел наприклад Erasmus+, Meet Ap!, Robert Bosch Stiftung, Auswärtiges Amt.

Співробітництво з партнерськими організаціями в Німеччині та ЄС.

Німецька молодь України тісно співпрацює з різноманітними молодіжними організаціями у ФРН, не тільки в рамках міжнародних обмінів, а також у програмах двосторонніх молодіжних стажувань та програм по волонтерській діяльності. Потрібно підкреслити, що програми стажувань та волонтерської діяльності є двох видів: короткотривалі протягом двох місяців та довготривалі протягом одного року. На сьогоднішній день 3 молодих людей проходять річну програму волонтерства, у трьох партнерських організаціях ВО НМУ в Німеччині. Щодо короткотривалих програм стажувань, то за 2016-2017рр. за такою програмою Німеччину відвідали 10 молодих людей.

З вересня 2017р. у бюро Німецької молоді в Україні працює волонтер з Німеччини, який протягом року буде допомагати у діяльності організації.

Наші партнери у ФРН:

Надійними партнерами, з якими ми маємо підписані угоди про партнерство та тісно співпрацюємо є:

Федеральне об'єднання «Німецька молодь в Європі» (Deutsche Jugend in Europa Bundesverband), Політична молодіжна асоціація м. Дрезден (Politischer Jugendring Dresden e. V.), Aktion West Ost, Düsseldorf e. V., Союз молоді німецьких меншин у Польщі (Bund der Jugend der Deutschen Minderheit). Протягом 10 років молодіжні об'єднання Федеральне об'єднання «Німецька молодь в Європі» (Deutsche Jugend in Europa Bundesverband), та ВО НМУ підтримують партнерські відносини, і протягом 15 років співпрацюють з молодіжним союзом російських німців (Jugendring der Russlanddeutschen).

У квітні 2017 р. між організаціями: Федеральне об'єднання «Німецька молодь в Європі», (Deutsche Jugend in Europa Bundesverband), Молодіжним союзом російських німців та Всеукраїнським об'єднанням німецька молодь в Україні був підписаний тристоронній договір партнерства.

За допомогою цих партнерських домовленостей молодіжні організації намагаються об'єднати якомога більше молоді, незалежно від походження, релігійних поглядів і соціального статусу. Не дивлячись на міжнаціональні конфлікти і суспільне розчарування, було прийнято рішення підписати договір про тристороннє партнерство. Таким чином, сторони продемонстрували прагнення до миру і готовність до міжнародних обмінів. В рамках молодіжної роботи посилюються молодіжні відносини між трьома країнами, що послужить приводом для більшої кількості програм обміну.

Співпраця між міжнародними молодіжними організаціями відноситься до найбільш значущих і перспективних напрямків міжнародного культурного обміну і співробітництва.

Співпраця з партнерськими організаціями та проведення міжнародних обмінів - це очевидне благо для організацій та вагомий імпульс для індивідуального розвитку молоді. Культурно-гуманітарні чинники грають важливу роль в діяльності міжнародних молодіжних організацій, і завдяки чому молодь робить свій вагомий внесок у взаєморозуміння і мирний діалог між Україною та Німеччиною, а також сприяє формуванню позитивного іміджу держав.

З 2016 року Німецька молодь в Україні розпочала проводити проекти з новими цільовими групами, а саме з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку, з молодими сім'ями. З 2018р. заплановано розпочати проводити проекти з підлітками.

**Андрій Фукс,
член президії Ради німців України,
відповідальний за напрямок «Реабілітація»**

Шановні делегати, дозвольте вам нагадати, що в даній інтерпретації «Реабілітація» означає збереження людської гідності. Репресії, що відбулися по всій країні в середині 30-х років, в першу чергу обрушилися на німецьке населення. З початком Другої світової війни етнічні німці безпричинно були звинувачені в пособництві фашистській Німеччині, антирадянської діяльності і були депортовані в Казахстан, Сибір, до районів Крайньої Півночі та Середньої Азії. На превеликий жаль, до теперішнього часу в свідомості багатьох жителів України не викоринився цей хибний і образливий для етнічних німців образ. З метою більш повного інформування громадян України про фактичний стан, РНУ в 2014 році прийняла важливе рішення про проведення масштабних публічних реабілітаційних заходів.

Однією з найважливіших подій 2015 – 2016 років став випуск і презентація на телебаченні фільмів про німців Одещини та Харківщини. Ці фільми стали важливим імпульсом до зацікавлення громадськості питаннями депортації та долі репресованих народів. Телевізійний канал «UA:Перший» зняв та провів презентацію документального фільму «Простір толерантності. Батьківщина в серці» про життя та депортації німців Причорномор'я. Я вважаю, що це дуже важливий крок, і в майбутньому ми повинні поставити перед собою завдання створити фільм, який розповів би історію депортації німців всієї України, в тому числі про те, як проходила депортація в Бессарабії, на Буковині, як проходили ці процеси в Криму, у Запорізькій та інших областях. Проект створення фільму досить затратний, тому вважаю за доцільне передбачити урядом Німеччини додаткові фінансові кошти на його створення. Важливо продовжувати активну роботу Ради німців України у відновленні прав репресованих народів. У подальшому необхідно провести моніторинг законодавства України. У звітний період були проведені парламентські слухання і бесіди з профільними комітетами Верховної Ради України, щоб продовжувати активно вести спільну діяльність з представниками таких репресованих народів, як болгари, вірмени, греки, німці, кримські татари та інші. 2016 рік на 3'їзді німців України був названий роком пам'яті жертв депортації. Зі свого боку ми зробили максимум, щоб допомогти локальним організаціям провести Дні пам'яті 28 серпня та інші проекти, пов'язані з вшануванням жертв репресій. 2016 рік був роком пам'яті 75-річчя депортації, тому важливо, що у конкурсі грантів 2016 року була окрема номінація – заходи, присвячені 75-річчю депортації та підтримці Днів пам'яті. Ми провели серію концертів-реквіємів класичної музики у Харкові, Одесі, Києві та Львові. Для того, щоб тематика депортації і репресій не зникла з порядку денного у майбутньому необхідно розробити другу частину мобільної виставки «Німці в Україні: історія і культура», яка охопить історичний період з 1939р. до сьогодення. Ця мобільна виставка повинна бути представлена не тільки в центрах зустрічей та в громадських організаціях, а й у школах, університетах, які займаються історичними дослідженнями, германістикою та загальнополітичними напрямками.

Слід зазначити, що питання депортації етнічних німців з України вивчено і описано вкрай недостатньо. Тому, з ініціативи РНУ в березні 2017 року в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса була проведена всеукраїнська наукова конференція на тему «Історія німців України», на якій з доповідями виступило 13 осіб. За результатами роботи конференції видана книга, яка має величезну наукову та історичну цінність.

Для всіх тих, хто цікавиться актуальним станом процесу відновлення прав жертв політичних репресій пропоную ознайомитись з ґрунтовним аналізом цієї теми за наступним посиланням:

<http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28879.pdf>

**Володимир Бауер,
член президії Ради німців України,
відповідальний за напрямок «Економіка»**

Спостерігається зростання інтересу німецьких підприємців до України. З'явилися нові німецькі та австрійські виробничі потужності у Чернівцях, Житомирі, Коломиї, Луцьку, і ця тенденція продовжується. Наразі планується відкриття виробництва в Хмельницькому. Це є яскравою демонстрацією того, що Україна стає все більш цікавою для німецького бізнесу. В той самий час ми спостерігаємо інтерес з боку українських підприємств та підприємців щодо продажу на ринок Німеччини. Приймаючи участь від Ради німців України в інформативно-практичній конференції «Вихід на ринки Німеччини та ЄС», ми усвідомили, які можливості вже існують для постачання з України в Німеччину, та які можливості з'являться найближчим часом. Для нас, як для підприємців, дуже важливо створити неформальний клуб, де ми могли б обмінюватися думками і спілкуватися як етнічні німці, взаємодіяти з

Німецько-українською торгово-промисловою палатою, розширювати співробітництво зі спілками підприємців у Німеччині, німецькими підприємцями у Польщі, Румунії, а також з такими організаціями, як Wirtschaftsjuvenen, Ost-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft, тощо.

Завдяки підтримці БФ «Товариство Розвитку» декілька підприємців прийняли участь в конкурсі бізнес планів, який проводить Баварський Дім (м. Одеса), та ми сподіваємось, що вони отримають не тільки знання, але ще й винагороду від експертів з Німеччини.

Важливо частіше запрошувати такі організації до України як експертів, а також створювати спільні майданчики для обміну думками. Я вважаю за необхідне залучати німецьку молодь до вивчення мови, стажування і роботи в німецьких підприємствах на території України. У 2016 році розпочала свою роботу Німецько-українська торгово-промислова палата. Це стало важливим кроком у розвитку економічної співпраці між Німеччиною та Україною.

**Світлана Цех,
член президії Ради німців України,
відповідальна за напрямок «Культура»**

Одним із напрямків діяльності німецької громади в Україні є робота у сфері культури. Беручи активну участь у культурному житті країни, етнічні німці зберігають свою ідентичність, зміцнюють та розвивають культурні традиції німецького народу. Вони гідно представляють німецьку громаду в Україні та щорічно приймають участь у «Днях Європи в Україні», «Днях відкритих дверей Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні у рамках «Німецького саду»», «Тижнях Німеччини в Україні» та ін.

Щорічно Рада німців України відзначає знаменні дати для етнічних німців України. Так у 2015 році відбулася міжнародна конференція «Німців в історії Волині», присвячена 100-річчю від дня депортації волинських німців та 75-річчю від дня завершення німецької колонізації в Західній Волині. 2016 рік став роком пам'яті 75-річчя депортації німців з України. До цієї трагічної дати було організовано та проведено серію концертів-реквіємів у різних містах України. Одним із найбільш знакових проєктів 2015 року залишається всеукраїнська серія вечорів пам'яті, присвячених 100-річчю від дня народження відомого піаніста німецького походження Святослава Ріхтера. 20 березня 2015 року в Україні з нагоди 100-річчя від дня народження Святослава Ріхтера введено в обіг та вважається дійсною для оплати послуг поштового зв'язку в усіх відділеннях поштового зв'язку поштова марка № 1425 «Святослав Ріхтер. 1915-1997».

Одним із найбільш знакових проєктів для етнічних німців України у 2017 році став проєкт «Дні Причорноморських німців». В рамках проєкту успішно пройшли фестивалі в Херсоні, Миколаєві та Одесі.

З метою підвищення інтересу етнічних німців до вивчення рідної мови Рада німців України посилила підтримку німецькомовних творчих колективів. Так, наприклад, у 2015-2017рр. було організовано всеукраїнське турне німецькомовного молодіжного театру «Буковинський Фенікс». У 2017 році успішно відбувся трьохтижневий театральний семінар, метою якого було дати можливість активістам німецьких громадських організацій з числа етнічних німців України покращити свої акторські та режисерські здібності, поспілкуватися з однодумцями, зробити наступний крок до вивчення німецької мови шляхом гри в театрі. Гарним підсумком роботи семінару стала прем'єра одразу 2-х спектаклів. 24 вересня 2017 року відбулось урочисте святкування 250-річчя громади німецької евангелічно-лютеранської церкви ім. Святої Катерини та 500-річчя Реформації. З нагоди 500-річчя Реформації Нацбанком України було введено в обіг ювілейну монету.

На 2018 заплановано святкування 290-річчя переселення німців в Закарпаття. Рада німців України планує разом з німцями Закарпаття проведення великого фестивалю до цієї дати.

У німецьких громадських організаціях в різних містах України діють: 23 вокальних ансамблі, 12 танцювальних ансамблів та 6 театральних груп.

**Людмила Коваленко-Шнайдер,
член Президії Ради німців України,
відповідальна за напрямок «Освіта»,
координатор «BIZ- Ukraine»**

Освітньо-інформаційний центр «BIZ-Ukraine» для самоорганізації німців України – це, перш за все, базова платформа для обміну досвідом, ідеями, новими напрацюваннями і досягненнями.

«BIZ» стає для німців України сформованим інститутом етнокультурної освіти та інформації.

Згідно статистики відвідувань, найбільшою популярністю користуються навчальні семінари з мовної роботи і питань організації та менеджменту мовної роботи в організаціях.

Новим напрямком діяльності BIZ стала мовна робота з дітьми дошкільного віку, психологічні та методичні особливості роботи з дошкільнятами. Рада німців України спільно з «BIZ-

Ukraine» вибудували структуру вивчення німецької мови від дитячих дошкільних груп до курсів для дорослих, що створює умови для залучення етнічних німців різного віку до вивчення рідної мови.

Для нас, етнічних німців, цей рік багатий на визначні дати: разом з 500 річчям Реформації ми згадуємо про 75- річчя депортації етнічних німців, яка на довгі роки позбавила нас можливості розмовляти на рідній мові, зберігаючи свою ідентичність. Сьогодні BIZ підвищує кваліфікацію не тільки викладачів Центрів Зустрічей етнічних німців України, а й активістів громадських організацій. 50 % етнічних німців України вчать німецьку мову тому, що це мова їх предків, 30%- як дань поваги до сім'ї, культури і своєї історії. Також є й такі, які вчать німецьку мову тому, що хочуть виїхати на постійне місце проживання до Німеччини.

33 громадські організації німців України отримують фінансову підтримку для проведення мовної роботи на місцях. Тут проходять заняття з німецької мови для членів організацій різного віку і рівня знань.

За останні чотири роки Рада німців України підтримала організацію десятків мовних курсів в ГНО, посилила методико-дидактичну базу локальних організацій, дала старт новому соціально-освітньому проекту «Школа після школи» та « Німецька через театр», розвинула освітній компонент у проекті для сеньйорів – «Школа третього віку», підтримала гастролі німецькомовного театру «Буковинський Фенікс» та багато іншого.

Рішенням 5 З'їзду німців України, 2014 рік був оголошений Роком німецької мови в проектній роботі РНУ. Через три роки 2017-2018 навчальний рік був оголошений Урядом України - роком німецької мови в Україні. Для нас, етнічних німців, це дуже важливий індикатор підтримки - адже німецька мова - це не тільки спосіб спілкування, а ще й основа нашої ідентичності.

Статистика мовної роботи:

На початку 2014 року у 16 Центрах Зустрічей, працювало 16 мовних груп, у 2017 році в 32 організаціях вже працює 93 групи загальною кількістю учнів 1500 чоловік, з них понад 800 етнічних німців. Мовна робота з дітьми дошкільного віку проводиться в рамках проекту «Kinder sind wie die Blumen». Цей проект стартував на початку 2015 року та користується незмінною популярністю. З огляду на ту особливість, що діти підрастають і переходять у школу, статистика в групах дошкільнят від 3 до 7 років наступна: дитячі курси почали свою роботу в 2015 році - і тоді в 15-ти організаціях навчалось

118 дітей етнічних німців. За даними на кінець 2016 року - в 15 організаціях - навчалося 88 дітей етнічних німців дошкільного віку. Станом на травень 2017 року - в 16 організаціях навчалося 108 дітей.

Для підлітків і молоді велике значення мають міжнародні мовні проекти, які проводяться Всеукраїнською організацією «Німецька молодь в Україні», а також «BIZ-Ukraine» спільно з «Institut für Auslandsbeziehungen» (IFA), Гете-Інститутом та програмою Erasmus + в Польщі, Румунії, Чехії, різні проекти для молоді в Німеччині та Україні. Близько 10-12 підлітків з рівнем німецького B1, щорічно можуть скористатися такою пропозицією та прийняти участь у міжнародних мовних проектах для німецької спільноти.

Крім цього нам удалося реалізувати кілька дуже важливих проектів для німців Донбасу та переселенців. Основним із них є On-line курси німецької мови. Розроблено методичні матеріали і запущені On-line курси з вивчення німецької мови для німців з Донецької та Луганської областей (у пілотній фазі проекту взяло участь 20 осіб). Станом на вересень 2017 року - в проекті задіяні - 47 учасників. Крім цього для вимушених переселенців і учасників On-line навчання були проведені кілька очних інтенсив-курсів у 2016 та 2017 роках.

Крім мовної роботи великим попитом користувалися всеукраїнські та локальні семінари «BIZ» за темами: «Молодіжна робота», «Менеджмент некомерційних організацій», «Менеджмент мовних курсів», «Організація і проведення мовних таборів і майданчиків», «Мовна робота з дітьми та дорослими», «Історія і країнознавство», «Танцювальне і хорова творчість», «Культурно-дозвільні технології», «Фандрайзинг», «Соціальна робота», «Міжнародна проектна діяльність», «Психологія і ідентичність», «Німецька через театр».

У 2014 році відбулося 13 всеукраїнських і 2 локальних семінара BIZ (загальна кількість учасників - 210 осіб); У 2015 році пройшло 10 всеукраїнських семінарів BIZ; 1 локальний семінар (загальна кількість учасників - 185 осіб); У 2016 році - 13 всеукраїнських семінарів BIZ; 2 локальних семінари (всього, близько 300 учасників); У 2017 рік (станом на вересень) - 9 всеукраїнських семінарів BIZ; 3 локальних семінари BIZ (загальна кількість учасників - 190 осіб); заплановано до кінця року - ще 8 всеукраїнських семінарів BIZ.

У міжнародних проектах у країнах СНД і в Німеччині з підвищення кваліфікації експертів і мультиплікаторів BIZ, в залежності від заявлених тем, беруть участь від 1 до 10 учасників з України.

Всеукраїнські літні мовні табори для дітей із сімей етнічних німців України:

- 2014 рік.: «BIZ-Ukraine» - один з організаторів літнього освітнього табору в Закарпатті для дітей із сімей етнічних німців ОНО (145 осіб). Викладачі та вихователі табору - співробітники і мультиплікатори бюро «BIZ» і ЦНК «Відерштраль»;
- 2015 рік.: Всеукраїнський лінгвістичний дитячий табір - 150 дітей; 15 викладачів (06.08-20.08) Чинадієво.
- 2016 рік.: Всеукраїнський дитячий мовний табір «Deutsch Aktiv» залишив яскраві спогади у 64 дітей з сімей етнічних німців України (база «Імперія дитинства» Київська область). У таборі працював носій мови, 1 волонтер, 2 вихователя і 10 кращих викладачів відібраних на конкурсній основі з ЦВ України.
- 2017 рік.: Всеукраїнський мовної лінгвістичний табір в МДЦ «Артек», Київська область; у таборі було задіяно 76 дітей з сімей етнічних німців України; працював носій мови, 1 волонтер, і 11 викладачів з ЦВ України пройшли конкурсний відбір.

Міжнародні, всеукраїнські та локальні освітні проекти для молоді.

- У 2014 році було проведено 3 конкурси на участь представників німецької меншини (школярів, студентів та молоді) в освітніх проектах за кордоном.

- У рамках проекту для країн «Східного партнерства» був проведений всеукраїнський молодіжний конкурс на німецькій мові «Україна-Німеччина: міжкультурний діалог», в якому взяло участь більше 67 студентів ВНЗ України.
- В рамках різних всеукраїнських і локальних проектів були організовані і проведені конкурси на знання німецької мови- «Was wissen Sie über Deutschland?»: на фестивалі німецької культури «Lembergfest» (листопад 2014 р., м. Львів) та під час проведення проекту «Різдвяна казка з Німеччини» (грудень 2015 р., м. Київ), День громадських організацій, (Київ, 2015 р.), фестиваль «Німці Подолу» (Київ, 2016 р.), відкриття «Рік німецької мови», (Київ, вересень 2017 р.) та багато інших.
- У 2015 році був організований міжнародний конкурс на німецькій мові для молоді «Моя країна в європейській сім'ї» - учасники з 40 ВНЗ. У цьому ж році, до ювілею партнерства Києва та Лейпцига був проведений конкурс Kreativer Wissenswettbewerb «Ein Tag in der 1000 jährigen Geschichte Leipzigs».
- У 2015 р «BIZ-Ukraine» було проведено міжнародний молодіжний волонтерський проект спільно з Львівською ОНО (13 учасників з 12 країн світу і 12 учасників-представників німецьких організацій України): «Львів - перехрестя доріг або місце, де перетинається минуле з майбутнім».
- У 2014-2015-2016-2017 роках за допомогою «BIZ-Ukraine» було проведено міжнародні літні мовні проекти для молоді в Польщі (7 учасників), Грузії (6 учасників), Чехії (9 учасників), Румунії (4 учасника) і Польщі (5 учасників) та інформативний семінар по мас - Медіа в Берліні (1 учасник).
- У 2017 році BIZ організував і провів кілька спільних проектів з Гете-Інститутом: - семінари по мовній роботі для викладачів німецької мови в громадських організаціях німців України.
- В серпні 2017 року був проведений міжнародний молодіжний проект «Волонтерська експедиція по німецьким місцях Київської та Чернігівської області». Крім цього традиційно пройшли міжнародні мовні проекти для молоді в Польщі (5 учасників) і в Німеччині (Франкфурт; 5 учасників).

Друковані видання та «InfoBiZ-Ukraine»

У 2014 році було видано навчальний посібник для мовних курсів «Lehrübungen Vorbereitung auf Sprachniveaus A1 und A2» під керівництвом експерта з мовної роботи BIZ Карпик Н.І.; У 2015-2016-2017 роках-мультиплікаторами BIZ по мовній роботі з дітьми були розроблені методичні матеріали „Übungsmaterialien für die Lehrer“ для роботи на мовних майданчиках та в мовних таборах „KinderThemenLektion“ для дітей та школярів.

Щомісяця бюро BiZ збирається і структурується поточна інформація з життя німецької меншини України для створення інформаційного вісника «InfoBiZ-Ukraine».

З 2017 року журнал став тематичним. Журнал виходить щоквартально, і підписатися на електронну версію журналу можуть усі бажаючі, але основна цільова аудиторія - це керівники та активісти Громадських німецьких організацій України, які в обов'язковому порядку отримують журнал по електронній пошті.

З 2014 року по жовтень 2017 року Бюро BiZ підготовлено 15 випусків інформаційного вісника «InfoBiZ-Ukraine», архів яких розміщений на сайті ЦНК «Відерштраль» (www.widerstrahl.org) в розділі BiZ.

Бюро «BIZ» довгі роки знаходиться на базі Центру Німецької Культури «Відерштраль», і за його постійну діяльність відповідають керівник «BIZ-Ukraine» і 6 співробітників, відповідальні за різні напрямки роботи «BIZ». За довгий час роботи вони стали справжньою командою і разом з педагогічним колективом Центру «Відерштраль» и професійною командою мультиплікаторів «BIZ» виводять освітній центр на новий і вищий рівень. І як сказав депутат німецького бундестагу Хартмут Кошик, уповноважений Федерального уряду Німеччини по справам переселенців і національних меншин, у своєму виступі на V Міжнародній науково-практичній мовній конференції, (яка цими днями проходить у Москві), вітаючи міжнародний BIZ з 25-річчям: «Ми багатого досягли, але багато ще у нас попереду». Я вважаю, що ці слова відносяться і до BIZ- Україна!

**Олександр Шламп,
член президії Ради німців України,
відповідальний за напрямок «Міжнародне партнерство»,
Почесний Консул ФРН в Чернівцях**

На сьогоднішній день німецько-українське партнерство представлено багатьма учасниками. В основному це ті партнерські відносини, які виникали, приблизно, протягом двадцяти років, завдяки дружнім контактам і довготривалим відносинам, сповненим довіри, між окремими людьми.

Останніми роками Німеччина активно підтримує партнерство між громадами України та комунами Німеччини. Програма НАКОРА, Лейпцизька премія та інші ініціативи дають підтримку новим ідеям та реалізації кращих практик Німеччини в Україні.

Вперше за 15 років відновила роботу Міжурядова українсько-німецька комісія із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні. Це принципово важливий інструмент для допомоги німцям України. У рішеннях 5-го З'їзду німців України, що відбувся у 2013 році, першочерговим завданням було вирішення питання з МК. Це важливий індикатор успішних реформ і прогресу у вирішенні проблем національних меншин.

Регулярно проходять зустрічі Робочої групи німецьких меншин (AGDM), на яких німецькі меншини активно підтримують німців України. У 2016 році за ініціативою Уповноваженого Федеральним урядом з питань переселенців та національних меншин, депутата Бундестагу, Хартмута Кошика, в рамках заходів 25-го засідання AGDM відбулася зустріч з Федеральним канцлером Німеччини, Ангелою Меркель.

У 2017 році AGDM була створена пересувна виставка „IN ZWEI WELTEN – 25 deutsche Geschichten, Deutsche Minderheiten stellen sich vor“. На стенді про Україну вдалося зібрати не тільки уривки історії, а й представити творчі колективи та відомих особистостей, які мають німецьке коріння.

Рада німців України працює не тільки для німців, але і для всіх громадян України, двері наших центрів відчинені для всіх національностей. Для нас велика честь, що у 2015 році ми змогли провести серію проектів у рамках програми МЗС ФРН з розвитку країн «Східного партнерства». У рамках міжнародного проекту «Створюємо майбутнє - зміцнюємо довіру: молодіжна співпраця в країнах Східного партнерства» у 2015 році в столиці України відбувся Форум «Майстерня майбутнього» за участю активної молоді з 4-х країн Східного партнерства, провідних політиків, журналістів і громадських діячів. Головна мета проекту - ініціювання міжкультурного діалогу молодими представниками громадських організацій країн Східного партнерства: України, Білорусі, Молдови, Грузії та Німеччини. Це було створення унікального майданчика для міжрегіонального обміну досвідом, ідеями та підтримки кращих талантів, а також мультиплікація напрацювань шляхом створення міжрегіональної мережі активної молоді.

У вересні 2016 року Фонд Конрада Аденауера та Рада німців України провели в Ужгороді та Мукачеві симпозиум на тему «Інтеграція релігійних та етнічних меншин у Східній Європі». В центрі уваги стояло питання німецької меншини в Україні, Румунії, Угорщині та Словаччині станом на сьогоднішній день. Наступним важливим моментом у програмі симпозиуму було обговорення сучасної ситуації етнічних меншин в Україні. Представники угорської, румунської та словацької меншин в Україні поділилися своїми міркуваннями стосовно даного питання. Це був перший спільний успішний проект Ради німців України і Фонда Конрада Аденауера. Наразі ми працюємо над новим спільним проектом

том. У рамках програми Міністерства закордонних справ Федеративної республіки Німеччина «Східне партнерство» восени 2017 року для молоді національних меншин країн Східного партнерства ми проведемо Молодіжний форум «Разом будуюмо мости» і обговоримо перспективи подальшої спільної роботи.

Продовжуючи цей проект, на листопад 2017 року заплановано проведення спільного проекту з фондом Аденауера „Die deutschen Minderheiten als Brücke“ для німців України, Молдови, Грузії та Азербайджану.

У 2016 році з ініціативи Уповноваженого Федерального уряду Німеччини з питань переселенців та національних меншин, Хартмута Кошика, була створена брошура «Німецькі меншини представляють себе». У брошурі висвітлюється історія та сучасний стан справ німецької меншини у 25 країнах. Значна увага у даному виданні приділена німцям України.

І хоча на сьогоднішній день більшість партнерських проектів організують невеликі обміни шкільних груп та творчих колективів, гуманітарні акції, цей потенціал міг би бути істотно підвищеним за рахунок володіння німецькою мовою нашими активістами на рівні С1 та їх активною участю в громадському житті міста.

Призначення представника німецької меншини, члена РНУ, Почесним консулом ФРН в Україні свідчить про те, що Німеччина бачить великий потенціал німецької меншини у розвитку міжнародного партнерства.

**Олександр Дингес,
член президії Ради німців України,
відповідальний за напрямок «Історія»**

Работа историко-этнологического консультационного пункта
СНУ (ИЭКП СНУ)

ИЭКП СНУ был создан еще на первом этапе (январь 1979 г. – 31 марта 1989 г.) движения немцев Украины за этническое возрождение. С января 1979 г. по октябрь 1982 г. ИЭКП входил в состав «Немецкого семинара»; с октября 1982 г. по февраль 1989 г. – немецкого интерклуба; с 9 февраля 1989 г. по 20 июля 2014 г. – в состав ДО НКОН «Видергебурт»; с 1 октября 2014 г. по сей день ИЭКП является самостоятельным общественным объединением при отделе социальной работы германского красного Креста в г. Альтёттинг федеральной земли Бавария. Основателем и бессменным руководителем ИЭКП является А.Дынгес. Все консультации ИЭКП всегда были и остаются бесплатными.

С 1 октября 2014 г. ИЭКП консультирует в сфере истории и этнологии по 23 направлениям. Таблица 1 отражает результаты работы ИЭКП с 1 октября 2014 г. по 1 октября 2017 г. по пяти наиболее востребованным направлениям.

Таблица 1

**Структура и объемы консультаций ИЭКП по наиболее актуальным направлениям
(с 1 октября 2014 г. по 1 октября 2017 г.)**

<i>№ п/п</i>	<i>Направление</i>	<i>Украина все/немцы</i>	<i>Германия все/немцы</i>	<i>Россия все/немцы</i>	<i>Казах- стан все/немцы</i>	<i>Осталь- ные все/немцы</i>	<i>Всего все/немцы</i>
1	Атрибутация этнической идентичности	186/71	311/43	209/112	321/56	249/55	1276/337
2	Восстановление этнической идентичности	112/86	290/68	174/91	407/62	325/79	906/386
3	Реабилитация жертв репрессий	305/95	34/25	137/98	218/53	248/123	942/283
4	Поиск родственников	102/90	172/126	147/124	236/48	249/198	906/586
5	Составление родословной	54/40	175/142	69/42	35/28	364/251	697/503
	Всего:	759/382	982/404	736/467	1217/247	1435/706	5129/1959

Краткая дополнительная информация о работе СНУ
с 10 декабря 2013 г. по 1 октября 2017 г.
по выполнению решений V Съезда немцев Украины

Таблица 2

1. Опубликованные и подготовленные к публикации работы

№ п/п	Тематика	Автор, название и выходные данные	Тип издания	Примечания
1	Движение за этническое возрождение	Дынгес А.А. Немцы Донбасса в движении за этническое возрождение. 1973-2013 гг. / Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Содружество, 2013. – 364 с. (22,75 п.л.)	Монография	Тираж 100 экз.
2	Этапы и концептуальные положения движения немцев Украины за этническое возрождение	Дынгес А.А. Этапы и концептуальные положения движения немцев Украины за этническое возрождение (1979-2009 гг.) / Александр Артурович Дынгес // Немцы Украины на пути возрождения: Материалы международной научно-практической конференции «Немецкое национально-культурное движение в Украине: история и перспективы», Киев, 24-26 сентября 2010г./Под ред. А.А. Дынгеса. – Киев: типография Вольфа, 2013. – С. 10-55 (3,29 п.л.)	Статья	Тираж 300 экз.
3	Bundesbürger russlanddeutscher Herkunft, этническая идентичность	Дынгес А.А. Отзыв на книгу: Krieger V. Bundesbürger russlanddeutscher Herkunft: historische Schlüsselerfahrungen und kollektives Gedächtnis. – Berlin, Münster: Lit-Verlag, 2013. – 272S.». / Александр Артурович	Отзыв на книгу	
4	Этническое возрождение и этноконфессиональная толерантность	Дынгес А.А. Рецензия на диссертацию Кадола Олександра Миколайовича «Антинімецька кампанія на Півдні та Південному Заході Російській імперії, 1914 – 1917 рр.: ідеологія, політика, економіка». – Дніпропетровськ: ДНУ, 2013. – 266 с., подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.02 – всесвітня історія /Александр Артурович Дынгес. – Донецк: ДонНУ, 2013. –17 с. (1,06 п.л.)	Рецензия на диссертацию	Рукопись
5	Этническое возрождение и этноконфессиональная толерантность	Этноконфессиональная толерантность – фундаментальная составляющая этнического возрождения немцев Украины: Брошюра /Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Возрождение, 2014. – 48 с. (3 п.л.)	Брошюра	Тираж 100 экз.
6	Этническое возрождение и этноконфессиональная толерантность	Дынгес А.А. Рецензия на книгу «Донбасс – бесконечная история» (Донецк: Донбасс этнографический, 2013. – Рукопись (pdf). – Донецк: ДонНУ, 2014. – 1595 КБ.	Рецензия на книгу	Рукопись
7	Межнациональные отношения, права меньшинств	Дынгес А.А. Межнациональные отношения и обеспечение прав национальных меньшинств в Донецкой области: Брошюра / Александр Артурович Дынгес – Донецк:	Брошюра	Тираж 100 экз.

		Возрождение, 2014. – 48 с. (3 п.л.)		
8	Объединение этнических сообществ Донецкой области	Объединение этнических сообществ Донецкой области. 2003-2013 гг.: Сб. Документов / Сост. Дынгес А.А. – Донецк: Содружество, 2014. – 328 с. (20,5 п.л.)	Сборник документов	Тираж 200 экз.
9	Этническая самоорганизация и гражданская идентичность немцев	Дынгес А.А. Этническая самоорганизация и гражданская идентичность немцев Донецкой области: Брошюра /Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Радуга, 2014. – 48 с. (3 п.л.)	Брошюра	Тираж 100 экз.
10	Немецкие этнические объединения Донбасса, 1979-1989 гг.	Дынгес А.А. Немецкие этнические объединения Донбасса: десятилетие собраний сил (1979-1989 гг.): Брошюра / Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Содружество, 2014. – 48 с. (3 п.л.)	Брошюра	Тираж 100 экз.
11	История национальных меньшинств в Восточной Европе	История национальных меньшинств в Восточной Европе: Историко-этнологический справочник / Авт.-сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Интерпресс, 2014. – 418 с. (26,13 п.л.)	Историко-этнологический справочник	Тираж 200 экз.
12	Реабилитация, авангард, клиометрия	Дынгес А.А. Контент-анализ наградных документов немцев – Героев Советского Союза –участников Великой Отечественной войны / Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Содружество, 2013. –218 с. (13,63 п.л.)	Монография	Тираж 100 экз.
13	Реабилитация, авангард, трудармия	Дынгес А.А. Гефт Николай Артурович: инженер, трудармеец, разведчик /Александр Артурович Дынгес. –	Монография	Тираж 100 экз.
		Донецк: Возрождение, 2014. – 194 с. (12,13 п.л.)		
14	Реабилитация, мемориальная работа	Дынгес А.А. Вахта памяти «Мы помним Ваши имена!»: Методическая разработка мемориально-этнологического проекта СНУ /Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Содружество, 2014. – 183 с. (11,44 п.л.)	Методическая разработка	Тираж 100 экз.
16	Реабилитация, авангард	Дынгес А.А. И они сражались за Родину: Немцы – Герои Советского Союза, участники Великой Отечественной войны /Александр Артурович Дынгес. – Киев: Простобук, 2015. – 410 с. (25,63 п.л.)	Монография	Тираж 300 экз.
17	Реабилитация, трудармия, этнология	Дынгес А.А. Преданые солдаты забытой армии (история донецких немцев-трудармейцев): Рукопись/ Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2016. – 374с. (23,38 п.л.)	Монография	Рукопись
18	Реабилитация, трудармия, меннониты	Дынгес А.А. Немцы меннониты в трудовой армии): Рукопись /Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2017. – 316 с. (19,75 п.л.)	Монография	Рукопись
19	Немцы Украины в трудовой армии.	Немцы Украины в трудовой армии. 1941-1946 гг.: Сб. док. /Сост. А.А. Дынгес. – Нойёттинг, 2017. – 395с. (24,69 п. л.). Рукопись.	Сборник документов	Рукопись
20	Реабилитация, Книга памяти немцев Украины	Книга памяти немцев Украины – жертв политических репрессий 1917-1956гг.: Электронная база данных. 27180 биограмм репрессированных немцев Украины /Авт.-	Электронная база данных	Рукопись

		сост. А.А.Дынгес.– Нойёттинг, 2017.		
21	Реабилитация, Книга памяти немцев Крыма	Книга памяти немцев Крыма – жертв политических репрессий 1917-1953 гг.: Электронная база данных. 2038 биограмм репресси-рованных немцев Крыма /Авт.-сост. А.А.Дынгес.– Нойёттинг, 2017.	Электронная база данных	Рукопись
22	Реабилитация, Книга памяти немцев Донбасса	Книга памяти немцев Донбасса – жертв политических репрессий 1917-1956 гг.: Электронная база данных. 6114 биограмм репресси-рованных немцев Донбасса /Авт.-сост. А.А.Дынгес.– Нойёттинг, 2017.	Электронная база данных	Рукопись
24	Этнодемография немцев Украины	Дынгес А.А. Рейтинг немецких населенных пунктов Украины по численности немецкого населения в 2013г. / Александр Артурович Дынгес – Донецк: ДонНУ, 2014. – 24с. (1,5 п. л.).	Этнодемо-графическая справка	Тираж 50 экз.
25	Этнодемография немцев Украины	Дынгес А.А. Немецкие населенные пункты Добропольского района Донецкой области: Историческая справка /Александр Артурович Дынгес.– Нойёттинг, 2016. – 30 с. (1,88 п. л.).	Историческая справка	Рукопись
26	Историческая реконструкция истории немцев Украины в годы Второй мировой войны	Дынгес А.А. Историческая реконструкция истории немцев Украины в годы Второй мировой войны: опыт и перспективы: Рукопись /Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2015. –241 с.(15,06 п.л.). Рукопись.	Монография	Рукопись

		Дынгес. – Донецк: Видергебурт, 2013. – 48с. (3 п. л.).		
33	Авангард, история науки немцев Украины	Дынгес А.А. Фридрих Эдуардович Фальц-Фейн: 150-летию со дня рождения: Брошюра / Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Содружество, 2013. – 48с. (3 п.л.).	Брошюра	Тираж 100 экз.
34	Информационно-просветительская литература	Дынгес А.А. Информация о стипендиях ДААД /Александр Артурович Дынгес.– Донецк: Видергебурт, 2013. – 18 с. (1,13 п.л.).	Информация	Тираж 50 экз.
35	Учебно-просветительская литература по истории немцев	История немцев в Украине. – Т.І. Археологические источники по истории немцев в Украине / Авт.-сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Крылья, 2013. – 464 с. (29 п. л.).	Хрестоматия	Тираж 300 экз.
36	Учебно-просветительская литература по истории немцев	Дынгес А.А. Рецензия на автореферат диссертации Зеркаля Николая Николаевича «Освіта етноменшин України: відродження та розвиток 1990-2000-і роки». – Донецк: ДонНУ, 2013. – 35 с., поданої на соискание ученой степени доктора исторических наук по специальности 07.00.01-История Украины/Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Видергебурт, 2013. – 14 с. (0,88 п.л.).	Рецензия на автореферат докторской диссертации	Рукопись
37	Учебно-просветительская литература по истории немцев Украины	История немцев в Украине. – Т.ІІ. Античные и средневековые тексты – источники по истории немцев в Украине / Авт.-сост. А.А. Дынгес. –	Хрестоматия	Рукопись

27	Немецкий язык – определяющий фактор этнической идентичности немецкого меньшинства в Украине	Дынгес А.А. Немецкий язык – определяющий фактор этнической идентичности немецкого меньшинства в Украине (доклад на международной научно-практической конференции „Deutsch als Minderheitensprache“, Киев, 8-14 октябрь 2014 г.) /Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2014. –20 с. (1,25 п.л.).	Доклад	Рукопись
28	Немецкий язык, Вторая мировая война, клиометрия	Дынгес А.А. Контент-анализ немецко-русского словаря Герберта Вальтера для военнослужащих Вермахта/Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2015. –292 с.(18,25 п.л.).	Монография	Рукопись
29	Авангард, история культуры немцев Украины	Дынгес А.А. Выдающийся пианист и педагог Нейгауз Генрих Густавович (к 125-летию со дня рождения): Брошюра / Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Содружество, 2013. – 48с. (3 п.л.)	Брошюра	Тираж 100 экз.
30	Особенности этнокультурного движения немцев Украины в 1991-2011гг.	Дынгес А.А. Особенности этнокультурного движения немцев Украины в 1991-2011гг. –Донецк: ДонНУ, 2013. –16 с.. (1 п.л.)	Статья	Рукопись
31	Кросскультурные связи немцев Украины	Донбасс-Бавария: диалог культур: Сб. документов / Сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Интерпресс, 2013. – 258 с. (16,13 п.л.).	Сборник документов	Тираж 100 экз.
32	Авангард, история науки немцев Украины	Дынгес А.А. Известный зоолог и педагог Рейгарт Леонид Владимирович (к 125-летию со дня рождения): Брошюра / Александр Артурович	Брошюра	Тираж 50 экз.

		Донецк, 2014. – 750 с. (46 88 п. л.). Рукопись		
38	Учебно-методическая литература по истории немцев Украины	Подготовительные материалы для школьного учебника по истории немцев в Украине с древнейших времен до наших дней. – Ч.1. Античность и средние века / Авт.-сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Видергебурт, 2014. – 250 с. (15,63 п.л.).	Подготовительные материалы для школьного учебника по истории немцев	
39	Библиография истории немцев в Украине	История немцев в Украине (1939-2014 гг.): Библиографический указатель / Сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Видергебурт, 2014. – 72 с. (4,5 п.л.).	Библиографический указатель	Тираж 75 экз.
40	Информационно-просветительская литература	Символика немецких общественных организаций Донецкой области. 1989-2014 гг.: Иллюстрированный справочник/ Авт.-сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Содружество, 2014. – 110 с. (6,88 п.л.).	Иллюстрированный справочник	Тираж 25 экз.
41	Учебно-просветительская литература по истории немцев	Дынгес А.А. История германцев на постсоветском пространстве (поздняя античность и средние века): Курс лекций /Александр Артурович Дынгес. Нойёттинг, 2015. – 420 с. (26,25 п.л.). Рукопись.	Курс лекций	Рукопись
42	Учебно-просветительская литература по истории немцев	Дынгес А.А. История германцев на постсоветском пространстве (новое время): Курс лекций /Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2016. – 452 с. (28,25 п.л.). Рукопись.	Курс лекций	Рукопись
43	Учебно-методическая	Дынгес А.А. Изучение истории восточных германцев (бастарнов,	Монография	Рукопись

	литература по истории немцев	гепидов, герулов, готов и др.) в школах Баварии: обзор тематической структуры и методического арсенала /Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2016. – 120 с. (7,5 п. л.). Рукопись.		
44	Учебно-методическая литература по истории немцев, квантификация	Дынгес А.А. Контент-анализ рабочей книги по истории для 5-6 классов баварских школ /Александр Артурович Дынгес. – Нойёттинг, 2016. – 91 с. (5,69 п.л.). Рукопись.	Контент-анализ рабочей книги по истории	Рукопись
45	Историко-этнологическая экспедиция ДОНКОН «Видергесбург»	25 лет историко-этнологической экспедиции ДО НКОН «Видергесбург» (1989-2014 гг.): Слайд-фильм /Авт.-сост. А.А. Дынгес. – Донецк: Видергесбург, 2014. – 295 МБ.	Слайд-фильм	Тираж 50 экз.
46	Организация и функционирование виртуальных историко-этнологических музеев на материалах этнических немцев	Дынгес А.А. Организация и функционирование виртуальных историко-этнологических музеев на материалах этнических немцев: Методические рекомендации /Александр Артурович Дынгес. – Донецк: Видергесбург, 2013. – 164 с. (10,03 п.л.).	Методические рекомендации	Тираж 100 экз.
47	Методика обследования социально незащищенного немецкого населения	Методика обследования социально незащищенного немецкого населения Украины: Методические рекомендации / Сост. А.А.Дынгес. –Донецк: Содружество, 2014. – 75с. (4,69 п. л.).	Методические рекомендации	Тираж 50 экз.

Данные таблицы 1 свидетельствуют, что за три года в ИЭКП обратились только по пяти важнейшим направлениям консультирования 5129 человек, из которых 1959 человек были немцами. Наибольшим спросом пользовались консультации в области атрибутации этнической идентичности, затем с ощутимым отставанием консультации по реабилитации и примерно на одинаковом уровне актуальны консультации по восстановлению этнической идентичности и поиску родственников. Дальнейший анализ сведений из таблицы открывает целый ряд факторов, которые необходимо учитывать в практике движения за этническое возрождение немцев Украины.

Одновременно с консультированием в интересах сотен людей, ИЭКП активно оказывает точечную консультативную поддержку по комплексу историко-этнологических дисциплин при составлении библиографии темы исследования, определении его практической значимости, обосновании пространственных и временных границ изучения проблемы, обосновании ее новизны, выборе репрезентативных источников и эффективных методик изучения и многим другим фундаментальным вопросам научных поисков. В этой связи понятно, почему к нам обращаются за советом и начинающие исследователи, работающие над своей первой курсовой работой, и признанные научные авторитеты, представляющие на наш суд свои диссертации и монографии.

Отдельным интересным и поучительным разговором является успешное использование в Германии опыта и наработок немецких этнических объединений в Украине. В этом я имею возможность ещё раз убедиться, когда по понедельникам с 9:30 до 12:30 в краевом отделении Немецкого Красного Креста провожу различные мероприятия с поздними переселенцами и членами их семей (лекторий «История немцев стран СНГ и Балтии с древнейших времен до наших дней», практикум «Социально-экономическая и этнокультурная адаптация «поздних переселенцев» в Германии», семинар «Знаменитые немцы», викторины и костюмированные конкурсы по историческому краеведению и этнографии Баварии, занятия историко-краеведческого кружка, историко-краеведческие экскурсии и др.).

**VI З'ЇЗД НІМЦІВ
УКРАЇНИ**

З ініціативи Ради німців України за
фінансової підтримки Федерального міністерства внутрішніх справ Німеччини
через Благодійний Фонд «Товариство Розвитку»

2017
Київ